

Resultaten evaluatie EU-Schoolfruit- en groenteprogramma 2020-2021

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Right Marktonderzoek en Advies B.V.

Telefoon : 038-4212185
Projectleider : de heer G. Hamstra
Projectnummer : 4630-09
Aangevraagd door : RvO.nl
Datum : 1 juli 2021
Status : definitief

Inhoud

Samenvatting	3
1. Onderzoekopzet.....	7
1.1 Aanleiding.....	7
1.2 Doelstelling onderzoek.....	8
1.3 Onderzoeksmethode, steekproef en respons	8
1.4 Vragenlijst en veldwerkperiode	8
1.5 Rapportage.....	8
2. Resultaten	9
2.1 Deelname aan het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma	9
2.2 Levering van schoolfruit.....	12
2.2.1 Variatie in levering.....	12
2.2.2 Kwaliteit van levering	12
2.2.3 Andere producten	13
2.2.4 Geschikt fruit	14
2.2.5 Contact met leverancier.....	16
2.3 Communicatie en lesmateriaal EU-Schoolfruit- en groenteprogramma	20
2.3.1 Digitale nieuwsbrief	21
2.3.2 Digitale lesportaal Chef!.....	23
2.3.3 Het Groente- en fruitspel.....	29
2.3.4 Ouderbrochure.....	30
2.3.5 Brochure	31
2.3.6 Website.....	32
2.3.7 Schoolfruitposter.....	35
2.3.8 Groente- en fruitcertificaat.....	36
2.3.9 Groente- of fruitteler.....	37
2.3.10 Algehele tevredenheid informatie	38
2.3.11 Materialen die hebben bijgedragen aan beleid	39
2.3.12 Materialen die zijn gemist in het aanbod	39
2.4 Beoordeling EU-Schoolfruitprogramma	40
2.4.1 Beoordeling registratie	40
2.4.2 Waardering EU-Schoolfruit- en groenteprogramma.....	41
2.4.3 Reacties.....	43
2.4.4 Vaste groente- en fruitdagen	44
2.4.5 Toekomst	46
2.5 Slotopmerkingen	49
3. Bijlage: achtergrondkenmerken	52

Samenvatting

In het schooljaar 2020-2021 hebben 2.875 scholen deelgenomen aan het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma (hierna te noemen EU-Schoolfruitprogramma). Om inzicht te krijgen in de uitvoering van het EU-Schoolfruitprogramma en de tevredenheid hierover is aan deze scholen een online vragenlijst voorgelegd. Uiteindelijk hebben in totaal 1.935 basisscholen deelgenomen aan het onderzoek. In deze samenvatting worden de belangrijkste uitkomsten besproken.

Het EU-Schoolprogramma wordt wederom (heel) positief beoordeeld

Bijna alle scholen zijn (heel) positief over het EU-Schoolfruitprogramma (99%). Scholen benoemen dat kinderen enthousiast zijn, het kennismaken met groente en fruit als positief wordt ervaren, het programma gezond eten stimuleert en dat het fijn is dat het programma gratis is omdat ouders niet altijd de financiële middelen hebben om hun kinderen allerlei soorten groente en fruit te laten ervaren. Van de scholen geeft 43% aan dat door het EU-Schoolfruitprogramma het regelmatig voorkomt dat kinderen, buiten de fruitdagen om, vaker groente en fruit mee naar school nemen.

Over het algemeen wordt gezonde voeding op scholen belangrijk gevonden

Het overgrote deel van de scholen heeft eerder meegedaan aan het programma (91%). Twee derde van de scholen had voorafgaand aan het EU-Schoolfruitprogramma al een vorm van een beleid voor het eten van gezonde voeding op school; zo geeft 44% aan dat zij alvorens het programma al vaste fruit- en groentedagen hadden op school en 10% van de scholen dat zij al meededen aan een ander programma op het gebied van gezonde voeding. 9% van de scholen had alvorens het programma hier geen beleid voor en 25% had hier geen beleid voor maar stimuleerde al wel om fruit en groente mee te nemen. De grote meerderheid van de scholen is bekend met de Gezonde School-aanpak (6% heeft hier nog nooit van gehoord) en een op de drie scholen heeft een of meerdere vignetten.

Meer variatie ervaren in fruit dan groente

Evenals voorgaande schooljaren hebben scholen over het algemeen meer variatie ervaren in het geleverde fruit dan in de geleverde groente. De groenten die zijn aangeboden om variatie aan te bieden (o.a. bleekselderij en rettich) is door 58% van de scholen ervaren als positief, zij vinden het goed dat er ook minder bekende producten geleverd worden. Wel geeft 37% van de scholen aan bij voorkeur niet te veel van deze groenten te willen ontvangen en geeft een op de vijf scholen aan dat er veel is weggegooid. Bleekselderij, rettich en ananas worden door scholen het meest genoemd wanneer gevraagd wordt naar de minst geschikte aangeboden fruit- en groentesoorten.

De appel wordt wederom als meest geschikte fruitsoort gezien

Ook dit schooljaar worden appels wederom als meest geschikte fruitsoort gezien; ruim de helft van de scholen benoemt dit.

De kwaliteit van de geleverde groente en het geleverde fruit is iets beter beoordeeld

Vergeleken met vorig schooljaar is de kwaliteit van het geleverde fruit en de geleverde groente over het algemeen iets beter beoordeeld. Het geleverde fruit is door 59% als goed beoordeeld (t.o.v. 53% vorig schooljaar) en de geleverde groente door 64% (t.o.v. 59% vorig schooljaar).

Scholen zijn over het algemeen positief over het contact met de leverancier

Een groot deel van de scholen ervaart het contact met de leverancier als goed (87%) en nog eens 12% van de scholen ervaart het contact als redelijk goed. Ook was het in de meeste gevallen voor scholen duidelijk wanneer er wel of niet geleverd werd. Voor 89% van de scholen was dit altijd duidelijk en voor 10% bijna altijd. Waar wel eens problemen zijn geweest, heeft dit evenals vorig schooljaar met name te maken gehad met de kwaliteit van het groente en fruit, al is dit percentage t.o.v. vorig schooljaar wel gedaald van 21% naar 15%. Van de scholen die problemen met de leverancier hebben ervaren, is in 71% van de gevallen een klacht helemaal of grotendeels opgelost.

Gevolgen van COVID-19 nauwelijks van invloed geweest op beoordeling leverancier

De grote meerderheid van de scholen (95%) geeft aan dat het de situatie rondom COVID-19 en eventuele veranderingen hierdoor op de levering van het groente en fruit, geen invloed heeft gehad op hoe zij het contact met de leverancier hebben beoordeeld.

Scholen zijn over het algemeen positief over de informatie(voorzieningen)

Evenals vorig schooljaar zijn bijna alle scholen (96%) (zeer) tevreden over de informatie die wordt gedeeld over het EU-Schoolfruitprogramma. Het percentage dat hierover zeer tevreden is, is gestegen vergeleken met vorig schooljaar (van 39% naar 49%). Over het algemeen vinden scholen de informatie goed, compleet, overzichtelijk en duidelijk. Er worden weinig materialen gemist in het aanbod. Net als vorig schooljaar wordt de digitale nieuwsbrief met een 8,1 als hoog beoordeeld.

De meeste informatie van het Steunpunt Smaaklessen & EU-Schoolfruit zijn ontvangen

Bijna alle scholen geven aan de informatie die het Steunpunt met de deelnemende scholen heeft gedeeld, te hebben ontvangen. De digitale ouderbrochure is dit jaar door iets minder scholen aangevraagd vergeleken met vorig schooljaar (78% t.o.v. 84%).

Vergeleken met vorig jaar hebben meer scholen een account aangemaakt op Chef!

85% van de scholen is op de hoogte dat een van de voorwaarden voor deelname aan het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma is dat scholen zich aanmelden voor het digitale lesportaal Chef! Ruim de helft van de scholen heeft een account aangemaakt op Chef! (56%); dit aantal is gestegen vergeleken met vorig schooljaar (toen was dit 49%).

7% van de scholen heeft geen account aangemaakt op Chef! en is ook niet van plan dit te gaan doen, met name omdat zij hier niet bekend mee zijn of omdat zij hier nog geen tijd voor hebben gehad.

De lessen van Chef! worden gemiddeld redelijk goed beoordeeld

Van de scholen die een account hebben aangemaakt heeft 72% van de scholen gebruikgemaakt van de Startlessen EU-Schoolfruit. Scholen zijn over het algemeen tevreden over de Startlessen en beoordelen deze gemiddeld met een rapportcijfer 7,7. Op ongeveer de helft van de scholen is gebruikgemaakt van de korte lesactiviteiten die worden aangeboden via Chef!; deze worden gemiddeld met een 7,6 beoordeeld.

Het Groente- en fruitspel

Dit schooljaar zat bij het startpakket het Groente- en fruitspel. 43% van de scholen heeft het Groente- en fruitspel ingezet in de klas en daarnaast heeft 8% dit nog niet gedaan maar is dit wel van plan te doen. Ook hierover zijn scholen met een gemiddelde beoordeling van een 7,7 over het algemeen tevreden.

Redelijk tevreden over brochures maar voor beleid nog niet veel gebruikt

Over de ouderbrochure zijn scholen met een rapportcijfer van een 7,7 over het algemeen tevreden, evenals over de brochure 'In 4 stappen naar een succesvol groente- en fruitbeleid!' met een gemiddelde beoordeling van een 7,8. Bijna drie kwart van de scholen geeft echter aan deze laatste brochure (nog) niet te hebben gebruikt (72%); hiervan is 15% wel van plan om dit te gaan doen.

De website is goed bezocht en de registratie wordt wederom zeer goed beoordeeld

Van de scholen heeft 95% de website www.euschoolfruit.nl wel eens bezocht, waarbij de belangrijkste reden van het websitebezoek de inschrijving voor EU-Schoolfruit is (84%). De registratie (met een gemiddelde van een 8,4) en de processen rondom de registratie (allemaal een 8,4 of hoger) worden wederom zeer positief beoordeeld.

Het vernieuwde deel over beleid is nog niet veel bekeken maar er is interesse

Het vernieuwde deel van de website over het schoolfruitbeleid is door ongeveer een derde van de scholen bekeken. Daarnaast geeft een 43% dit nog niet te hebben gedaan maar nog wel te zullen doen. Scholen die dit deel van de website hebben bekeken, beoordelen deze met een 7,9.

De middelen van het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma dragen deels bij aan beleid

Wanneer scholen wordt gevraagd welke materialen hebben bijgedragen aan het opzetten of verbeteren van het beleid, benoemt ongeveer een op de drie scholen de website (<https://www.wijkiezengroenteenfruit.nu/>). Maar ook geeft 45% van de scholen aan dat de verstrekte materialen niet hebben bijgedragen.

Bijna alle scholen besteden aandacht aan het eten van groente en fruit

44% van de scholen heeft vaste groente- en fruitdagen ingesteld en het merendeel van de scholen geeft aan fruit en groente beschikbaar te stellen door ouders te stimuleren om dit aan de kinderen mee te geven. Van de scholen die aangeven geen vaste groente- en fruitdagen te hebben ingesteld, geeft de helft van de scholen hiervoor als reden het eten van groente en fruit te stimuleren maar niet te willen verplichten.

Een groot deel van de scholen hoopt volgend jaar weer te mogen deelnemen

Maar liefst 89% van de scholen hoopt volgend schooljaar weer te mogen deelnemen aan het EU-Schoolfruitprogramma en de meerderheid van de scholen is dan ook van plan zich volgend schooljaar opnieuw in te schrijven.

1. Onderzoeksopzet

1.1 Aanleiding

Het doel van het EU-Schoolfruitprogramma is in de eerste plaats de afzetbevordering van fruit en groente in Nederland. Daarnaast is het programma een laagdrempelige stimulans om te bevorderen dat schoolgaande kinderen samen fruit en groente eten in de klas. Binnen het EU-Schoolfruitprogramma krijgen scholen voor elke leerling een gratis periode fruit of groente, drie porties per week gedurende 20 weken. Na deze periode bepalen ouders en de school zelf of en hoe zij doorgaan met het gezamenlijk eten van fruit en groente in de klas. Alle basisscholen in Nederland mogen zich inschrijven, op voorwaarde dat de hele school meedoet. Daarnaast mochten ook VSO scholen (Voortgezet Speciaal Onderwijs) zich inschrijven. Afhankelijk van het aantal inschrijvingen kunnen alle scholen of een deel van de scholen inderdaad meedoen met het programma.

In het schooljaar 2020-2021 mochten alle 2.875 scholen die zich hebben ingeschreven, deelnemen aan het EU-Schoolfruitprogramma. Deze scholen kregen eens per week fruit en groente geleverd voor alle leerlingen. Aanvullend ontvingen de scholen lesmateriaal, zodat in elke groep een les over fruit en groente gegeven kon worden. De insteek is dat de leerlingen ook na afloop van het programma gezond blijven eten. Op deze manier wordt het eten van fruit en groente de gewoonste zaak van de wereld.

Het EU-Schoolfruitprogramma wordt uitgevoerd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en Steunpunt Smaaklessen & EU-Schoolfruit, Wageningen University & Research, in opdracht van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De praktische levering van de groente en het fruit wordt uitgevoerd door 8 erkende leveranciers.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland wil het EU-Schoolfruitprogramma jaarlijks evalueren om inzicht te krijgen in het effect van de campagne. Dit is tevens een eis van de EU voor de uitvoering van het programma. Daarom is er na afloop van de schoolfruitperiode onder de deelnemende scholen een procesevaluatie uitgevoerd.

De doelgroep van de procesevaluatie bestaat uit alle scholen die van half november 2020 tot en met 31 mei 2021 hebben deelgenomen aan het EU-Schoolfruitprogramma. Het programma is dit jaar uitgebreid met 5 extra weken omdat deelnemende scholen in de eerste weken van 2021 door de lockdown 5 weken geen EU-Schoolfruit- en groente hebben ontvangen.

1.2 Doelstelling onderzoek

Het doel van de procesevaluatie is het inzichtelijk maken van de uitvoering van het EU-Schoolfruitprogramma en de tevredenheid over het programma bij de scholen.

1.3 Onderzoeksmethode, steekproef en respons

Onder de deelnemende scholen is een online onderzoek uitgevoerd. Het onderzoek is net als in voorgaande jaren uitgevoerd in opdracht van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland door Right Marktonderzoek in Zwolle.

De schoolfruitcoördinatoren van de deelnemende scholen zijn via een persoonlijke e-mail uitgenodigd voor deelname aan het online onderzoek. De uitnodigingen zijn verstuurd door Right Marktonderzoek, uit naam van het EU-Schoolfruitprogramma. Aan de scholen die in de loop van de veldwerkperiode nog niet hadden deelgenomen aan het onderzoek, is een herinneringsmail gestuurd.

In totaal zijn er 2.654 uitnodigingen voor het onderzoek verstuurd, waarbij scholen met meerdere locaties en dezelfde schoolfruitcoördinator slechts één keer voor het onderzoek zijn uitgenodigd. Van de uitgenodigde scholen hebben 1.935 scholen (73%) aan het onderzoek deelgenomen.

1.4 Vragenlijst en veldwerkperiode

De vragenlijst die is gebruikt bij de voorgaande procesevaluatie onder scholen, vormde de basis van de vragenlijst voor de huidige meting onder deze scholen.

Deze vragenlijst is voor dit schooljaar uitgebreid en op enkele punten geactualiseerd.

Het veldwerk voor het onderzoek heeft plaatsgevonden in de periode van 18 mei tot en met 16 juni 2021.

1.5 Rapportage

De meeste vragen in het onderzoek zijn aan alle scholen gesteld. Daar waar dit niet het geval is, staat vermeld hoeveel scholen de betreffende vraag hebben beantwoord (n).

2. Resultaten

2.1 Deelname aan het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma

Onderstaande tabel laat zien op welke wijze de scholen in contact zijn gekomen met het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma.

*Tabel 2.1 Op welke wijze bent u in contact gekomen met het EU-Schoolfruitprogramma?
(meerdere antwoorden mogelijk)*

	n	%
Onze school heeft eerder meegedaan met het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma	1.769	91%
Gezonde School	322	17%
Steunpunt Smaaklessen & EU-Schoolfruit	179	9%
Via internet	85	4%
Andere scholen	84	4%
JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht)	70	4%
GGD	63	3%
Via de post, mailing	60	3%
Jong Leren Eten	50	3%
Voedingscentrum Nederland	16	1%
Anders	28	1%

De grote meerderheid van de scholen is in contact gekomen met het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma doordat hun school hier eerder aan heeft meegedaan. Andere manieren waarop scholen hiermee in contact zijn gekomen, zijn de Gezonde School en het Steunpunt Smaaklessen & EU Schoolfruit, al worden deze aanzienlijk minder vaak benoemd.

Aan de scholen is gevraagd of zij voordat zij begonnen met het EU-Schoolfruitprogramma al een beleid hadden ten aanzien van gezonde voeding op school. Het resultaat hiervan is te vinden in onderstaande tabel.

Tabel 2.2 Had uw school voorafgaand aan het EU-Schoolfruitprogramma al een beleid voor het eten van groente en fruit of gezonde voeding op school? (meerdere antwoorden mogelijk)

	n	%
Ja, we hadden al vaste fruit-/groentedagen op school	847	44%
Ja, we hadden al een beleid ten aanzien van gezonde voeding (zoals geen koek en snoep mee naar school, drinkwater, gezonde traktaties)	834	43%
Ja, we deden al mee aan een ander programma op het gebied van gezonde voeding	186	10%
Ja, anders	67	3%
Nee, we hadden geen beleid maar we stimuleerden al wel om fruit/groente mee te nemen (niet verplicht)	476	25%
Nee, we hadden geen beleid ten aanzien van het eten van groente en fruit op school	179	9%

Twee derde van de scholen had voorafgaand aan het EU-Schoolfruitprogramma al een vorm van een beleid voor het eten van gezonde voeding op school, 9% had alvorens het programma hier geen beleid voor en 25% had hier geen beleid voor maar stimuleerde al wel om fruit en groente mee te nemen.

- Van de scholen die al vaste fruit- en groentedagen op school hadden, gaat het bij 71% van de gevallen om 3 of meer dagen in de week. 35% van de scholen met vaste fruit- en groentedagen geeft aan zelfs 5 vaste fruit- en groentedagen te hebben.
- Van de scholen die geen beleid hadden maar wel stimuleerden, gaat dit bij twee van de drie scholen (66%) om 4 of meer dagen in de week.
- Bij andere programma's worden met name Gezonde School, Smaaklessen en Ik eet het beter genoemd.

Het vignet Gezonde School is een kwaliteitskeurmerk voor scholen die werken aan het verbeteren van de gezondheid van hun leerlingen. Een Gezonde School is een school die structureel aandacht besteedt aan gezondheid, aan de hand van vier Gezonde School-pijlers. Aan de scholen is gevraagd of zij bekend zijn met de Gezonde School-aanpak.

Tabel 2.3 Is uw school bekend met de Gezonde School-aanpak?

	n	%
Ja, daar heb ik wel van gehoord	1.092	56%
Ja, we hebben een vignet Voeding	236	12%
Ja, we hebben een vignet (anders dan Voeding)	177	9%
Ja, we hebben meerdere vignetten	190	10%
Ja, we zijn bezig een vignet te halen	125	6%
Nee, nog nooit van gehoord	115	6%

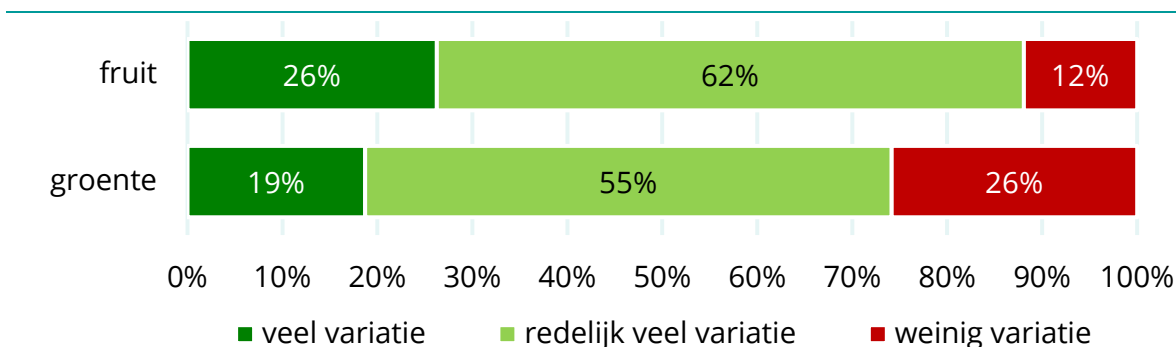
De grote meerderheid van de scholen is bekend met de Gezonde School-aanpak (6% heeft hier nog nooit van gehoord) en een op de drie scholen heeft een of meerdere vignetten.

2.2 Levering van schoolfruit

2.2.1 Variatie in levering

De onderstaande figuur geeft weer of de scholen vinden dat er over het algemeen voldoende variatie was in het aangeleverde fruit en de aangeleverde groente.

Figuur 2.1 Is er volgens u voldoende variatie in het geleverde fruit en de groente?

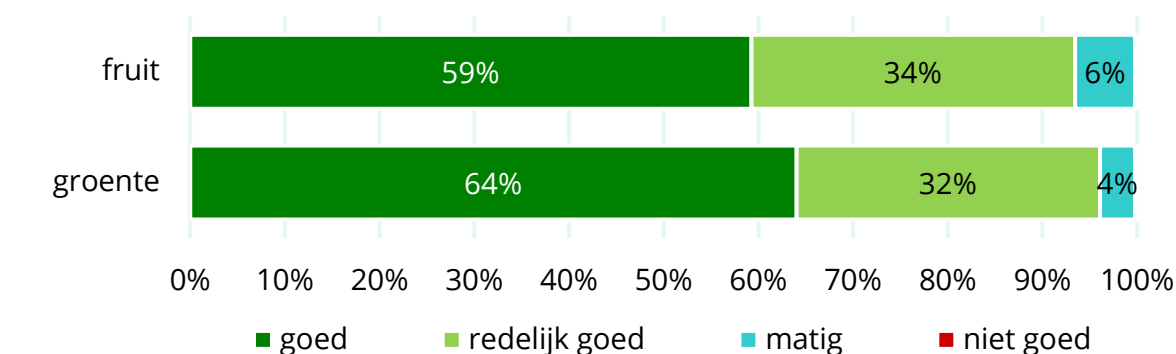

Evenals in voorgaande schooljaren vinden scholen dat er over het algemeen meer variatie was in het geleverde fruit dan in de geleverde groente.

2.2.2 Kwaliteit van levering

Naast de variatie is ook gevraagd naar de kwaliteit van de aangeleverde producten.

Figuur 2.2 Hoe is de kwaliteit van het fruit/de groente die geleverd is door de schoolfruitleverancier?

Vergeleken met vorig schooljaar is de kwaliteit van levering beter beoordeeld; het geleverde fruit is door 59% als goed beoordeeld (t.o.v. 53% vorig schooljaar) en de geleverde groente door 64% (t.o.v. 59% vorig schooljaar). Scholen zijn gemiddeld gezien iets meer tevreden over de geleverde groente dan over het geleverde fruit.

2.2.3 Andere producten

Evenals vorig schooljaar zijn door een aantal leveranciers andere producten geleverd om variatie in groente aan te bieden. Aan de scholen is gevraagd hoe zij dit hebben ervaren.

Tabel 2.4 Om variatie in groenten aan te bieden zijn er dit schooljaar door een aantal leveranciers ook producten geleverd, zoals bleekselderij, rettich en pastinaak. Wat is uw mening hierover?

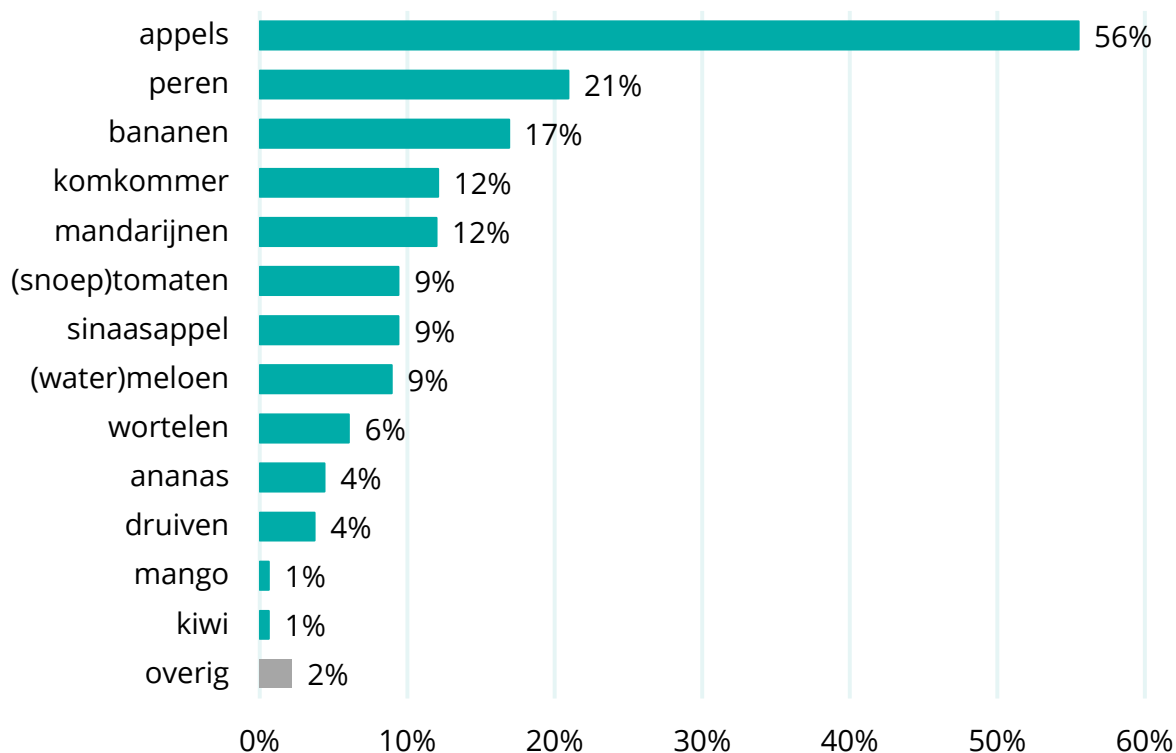
	n	%
Goed dat er ook minder bekende producten geleverd worden, maar bij voorkeur niet teveel (maximaal 3x)	722	37%
Goed dat er ook minder bekende producten geleverd worden	402	21%
Niet goed, omdat er veel is weggegooid	365	19%
Anders	260	13%
Niet van toepassing	186	10%

Van de scholen vindt 58% het goed dat er ook minder bekende producten geleverd worden. Wel geeft 37% aan 'bij voorkeur niet te veel'. Onder 'anders' benoemen scholen met name dat kinderen deze groenten niet lekker vinden of dat zij graag kleinere porties zouden willen ontvangen. Daarnaast geven scholen onder 'anders' aan dat er eten over was. Dit werd dan niet weggegooid maar weggegeven (voor de ouders mee naar huis, verdeeld onder docenten of naar de voedselbank). Scholen die hebben aangegeven deze groenten niet te hebben ontvangen, zijn geschaald onder 'niet van toepassing'.

2.2.4 Geschikt fruit

Aan de scholen is gevraagd wat de meest en minst geschikte fruit- of groentesoorten zijn die zijn aangeboden.

*Figuur 2.3 Wat vindt u de **meest** geschikte fruit- en groentesoort die is aangeboden?
(meerdere antwoorden mogelijk)*

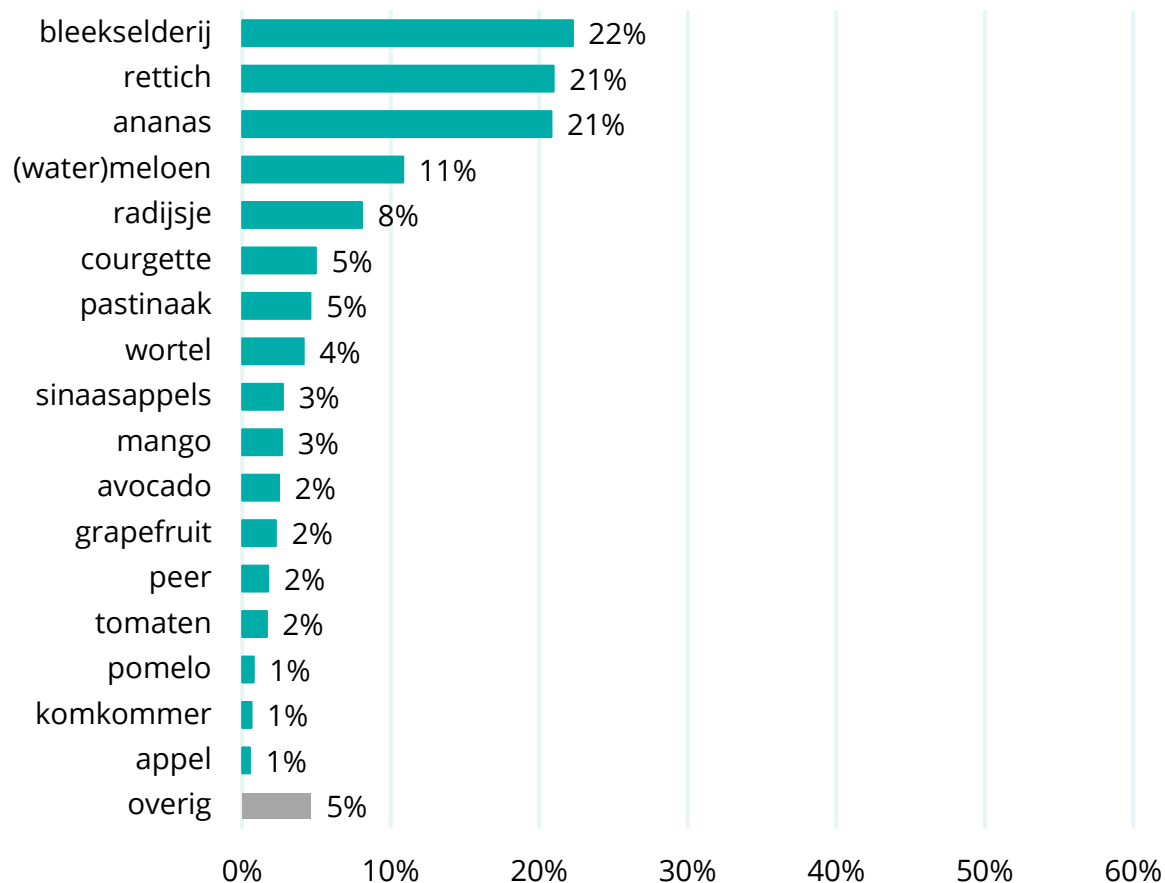
Ook dit schooljaar worden appels wederom als meest geschikte fruitsoort gezien, ruim de helft van de scholen benoemt dit. Peren staan op de tweede plaats, genoemd door een op de vijf scholen.

10% van de scholen kan geen fruit- of groentesoort noemen die het meest geschikt is. Daarnaast kunnen een aantal scholen geen specifieke fruit- of groentesoorten noemen, maar benoemen zij:

- fruit/groente dat eenvoudig is om uit te delen/porties (5%)
- alle soorten zijn goed (4%)
- alles met zo min mogelijk bewerking (2%)
- variatie/verschillende soorten (1%)
- juist onbekende soorten groente en fruit (1%).

In onderstaande figuur is weergegeven welke fruit- en groentesoorten de scholen minder geschikt vinden.

*Figuur 2.4 Wat vindt u de **minst** geschikte fruit- en groentesoort die is aangeboden? (meerdere antwoorden mogelijk)*

Scholen vinden bleekselderij, rettich en ananas de minst geschikte fruit- en groentesoorten die zijn aangeboden. Waarbij bij ananas door scholen wel eens als toelichting wordt gegeven dat dit komt door de bewerkelijkheid van dit soort fruit.

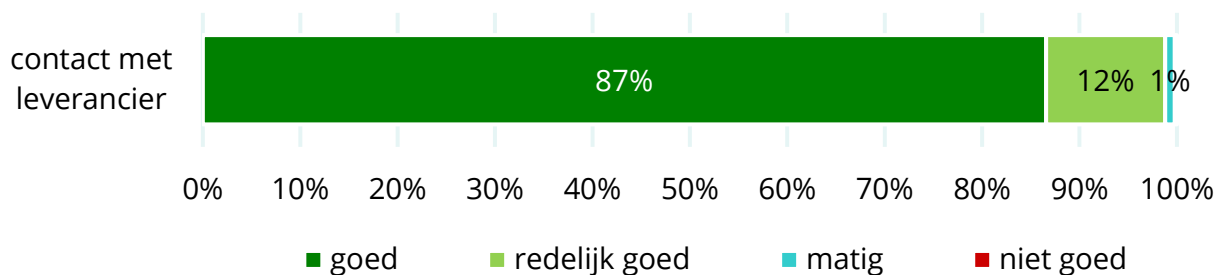
14% van de scholen kan geen fruit- of groentesoort noemen die het minst geschikt is. Enkele scholen benoemen geen specifieke soort groente of fruit maar benoemen:

- ongeschikt zijn bewerkelijke soorten (door snijwerk en schoonmaken; 3%)
- alles is geschikt/geen voorkeur (2%).

2.2.5 Contact met leverancier

Onderstaande figuur toont hoe het contact met de leverancier over het algemeen is verlopen.

Figuur 2.5 Hoe is het contact met uw leverancier van schoolfruit verlopen?

Scholen zijn over het algemeen positief over het contact met de leverancier, 87% vindt het contact goed en 12% redelijk goed. Het contact met de leverancier is redelijk vergelijkbaar beoordeeld als vorig schooljaar (88% goed en 11% redelijk goed).

Scholen werd de mogelijkheid geboden om het contact en eventuele problemen met de leverancier toe te lichten.

Opmerkingen die door scholen zijn gemaakt als toelichting bij goed contact met de leverancier:

- *Alle leveringen gingen zoals van tevoren aangegeven. Wij zijn zeer tevreden.*
- *Alles is volgens afspraak verlopen en ook tijdens de tijdelijke stopzetting is er goed en doelbewust contact geweest. De leverancier heeft meegedacht in ons probleem.*
- *Contact versliep soepel via de mail. Direct antwoord en een persoonlijke toon, sympathiek.*
- *De leverancier houdt ons keurig op de hoogte van de leverdagen. Dit verloopt prima! Ook ik probeer hen goed op de hoogte te houden.*
- *Makkelijk om ze te bereiken, dat is fijn.*
- *Prima contact. Leverancier is goed te bereiken en denkt prima mee!*
- *Wij zijn zeer positief over onze huidige leverancier! Goede kwaliteit en een goed contact. Toen onze levering ergens onbekend geleverd was en wij niets hadden gekregen, heeft de leverancier er voor gezorgd dat direct opnieuw geleverd werd. Compliment!!!*

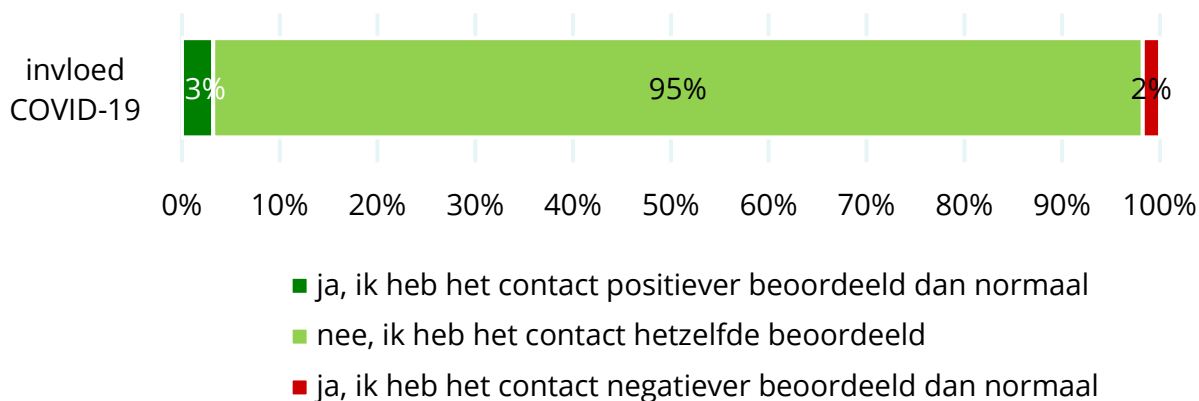

Opmerkingen die zijn gemaakt bij minder goed contact met de leverancier:

- *Echt veel bedorven fruit. Dit gemeld en een compensatie gekregen*
- *Er was te weinig geleverd. Dit is na insturen van de klacht direct hersteld.*
- *Per mail aangegeven dat veel fruit rot was. Dat werd afgewimpeld.*
- *De kwaliteit van het fruit was bij enkele leveringen slecht en hierover hebben wij contact gelegd met de leverancier. Ze hebben altijd wel voor een passende oplossing gezorgd.*
- *Een maal te weinig geleverd en een maal veel schimmel. Melding gemaakt en vlot en netjes opgelost.*
- *Leverdatum was niet goed. Moest dinsdag zijn i.p.v. maandag Vaak rotte stukken fruit. Dan heb je al weer minder voor ieder kind. Meer variatie in groenten.*
- *Soms te weinig ontvangen en mandarijnen in medio april waren echt niet lekker meer. Meldingen prima opgelost door onze leverancier d.m.v. nalevering volgende dag en ter compensatie mandarijnen week erna extra portie fruit (bananen) ontvangen.*

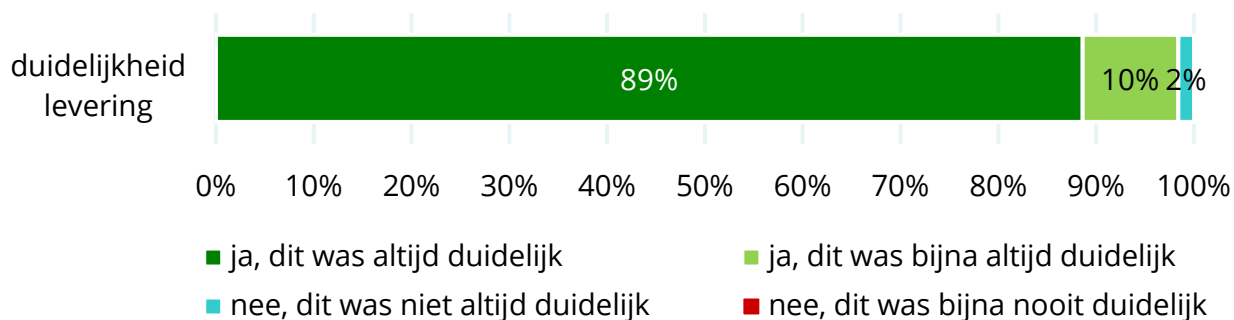
In onderstaande figuur is te zien dat de situatie rondom COVID-19 en eventuele veranderingen hierdoor op de levering van het groente en fruit, weinig invloed hebben gehad op hoe scholen het contact met de leverancier hebben beoordeeld.

Figuur 2.6 Heeft de situatie rondom COVID-19 en de veranderingen hierdoor op de levering invloed gehad op hoe u het contact met uw leverancier beoordeelt?

Scholen hebben weinig onduidelijkheid ervaren over het moment van leveren. Voor de ruime meerderheid van de scholen was het (bijna) altijd duidelijk wanneer de groente en het fruit geleverd werd.

Figuur 2.7 Was het voor u duidelijk wanneer er wel of niet geleverd werd?

Vervolgens is aan scholen gevraagd of zij wel eens problemen hebben gehad met hun leverancier en zo ja, op welk gebied. De resultaten zijn te zien in onderstaande tabel.

Tabel 2.5 Heeft u wel eens problemen gehad met uw leverancier op de volgende gebieden? (meerdere antwoorden mogelijk)

	n	%
Nee, ik heb geen problemen met mijn leverancier van schoolfruit gehad	1424	74%
Ja, over de kwaliteit van de groente en het fruit	291	15%
Ja, over de hoeveelheid groente en fruit die geleverd werd	164	8%
Ja, over de afleverdag van de groente en fruit	55	3%
Ja, over het aflevertijdstip van de groente en fruit	58	3%
Ja, over de afleverplaats van de groente en fruit	38	2%
Ja, over de portiegrootte	36	2%
Ja, over iets anders	80	4%

Bijna drie kwart van de scholen heeft geen problemen gehad met de leverancier van het groente en fruit. Waar wel eens problemen zijn geweest, heeft dit evenals vorig schooljaar met name te maken gehad met de kwaliteit van het groente en fruit, al is dit percentage t.o.v. vorig schooljaar wel gedaald van 21% naar 15%.

Tabel 2.6 Zijn de klachten hierover goed afgehandeld? (basis = heeft problemen gehad; n = 511)

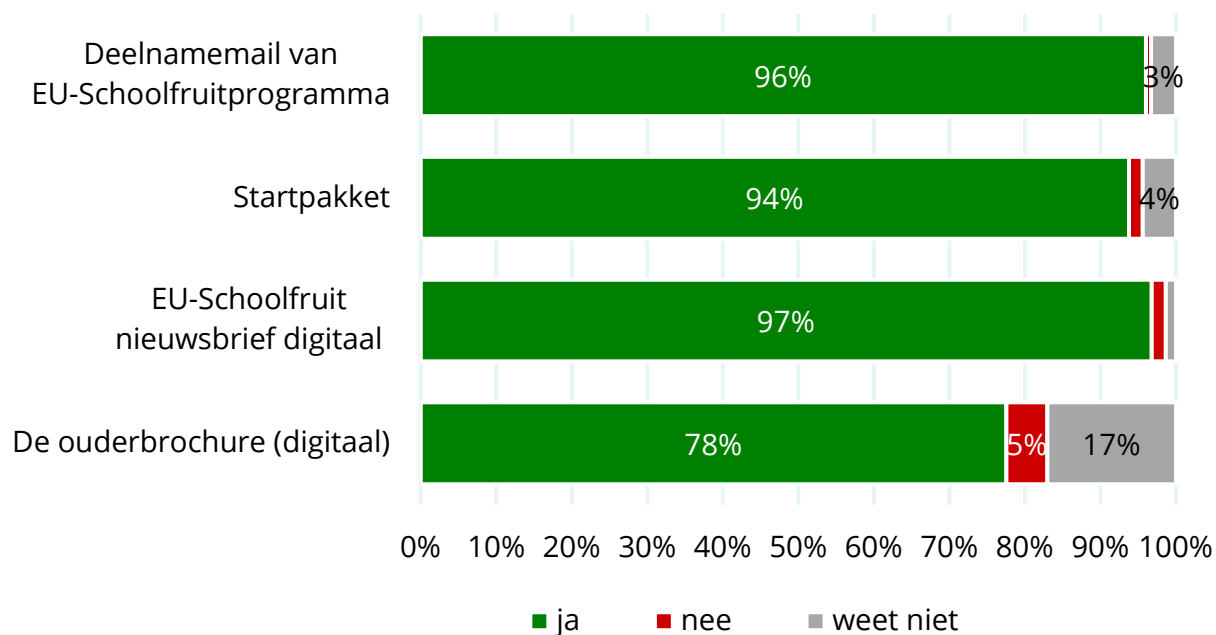
	n	%
Ik heb geen klacht ingediend	108	21%
Ja, helemaal	256	50%
Ja, grotendeels	109	21%
Nee	38	7%

Van de scholen die problemen hebben gehad met de leverancier van de groente en het fruit, zijn bij de helft van de scholen de klachten helemaal opgelost en bij nog eens bij 21% grotendeels. Ongeveer een op de vijf scholen heeft geen klacht ingediend.

2.3 Communicatie en lesmateriaal EU-Schoolfruit- en groenteprogramma

Scholen is gevraagd welke informatie zij hebben ontvangen van het Steunpunt Smaaklessen & EU-Schoolfruit. De resultaten zijn in onderstaande figuur weergegeven.

Figuur 2.8 Heeft u de volgende informatie ontvangen van het Steunpunt Smaaklessen & EU-Schoolfruit?

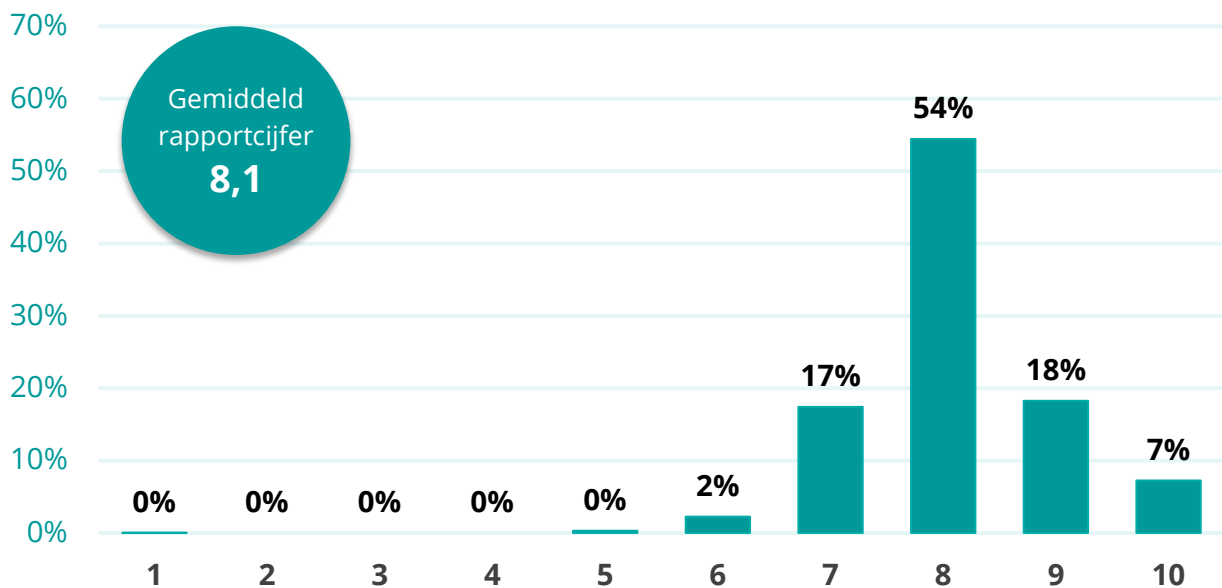

De meeste scholen geven aan dat de informatie die het Steunpunt heeft gedeeld ook daadwerkelijk is ontvangen. Evenals vorig schooljaar geven bijna alle scholen aan de deelnamemail, het startpakket en de EU-schoolfruit nieuwsbrief te hebben ontvangen. De digitale ouderbrochure is dit schooljaar minder vaak ontvangen dan in het vorige schooljaar (toen was dit 84%). Mogelijk wordt dit veroorzaakt doordat deze minder onder de aandacht is gebracht in de nieuwsbrief (onder meer vanwege de coronacrisis).

2.3.1 Digitale nieuwsbrief

Aan de scholen is gevraagd hoe tevreden zij zijn over de digitale nieuwsbrief.

*Figuur 2.9 Hoe waardeert u de digitale nieuwsbrief van EU-Schoolfruit?
(basis = ontvangers nieuwsbrief; n = 1.873)*

Evenals vorig jaar wordt de digitale nieuwsbrief met een mooi rapportcijfer beoordeeld. Scholen zijn met een gemiddeld rapportcijfer van een 8,1 over het algemeen tevreden over de digitale nieuwsbrief.

Aan de scholen is gevraagd wat zij eventueel zouden willen veranderen aan de nieuwsbrief. 8% van de scholen heeft van de gelegenheid gebruik gemaakt om hier een toelichting op te geven. Verbeterpunten zijn onder meer dat de nieuwsbrief wat compacter mag en iets overzichtelijker, wat minder frequent mag worden opgestuurd en soms wat eerder in de week. Ook benoemen scholen graag de belangrijkste informatie bovenaan of wat eerder in de mail terug te willen zien.

Daarnaast is aan scholen gevraagd of zij ouders hebben gewezen op de nieuwsbrief voor ouders. In deze nieuwsbrief staat onder meer informatie over de levering, zodat ouders zelf kunnen kijken wat er geleverd wordt.

Tabel 2.7 Heeft u ouders gewezen op de nieuwsbrief voor ouders?

	n	%
Ja, via de nieuwsbrief van de school	1.136	59%
Ja, mondeling	48	2%
Ja, op een andere manier	164	8%
Nee	380	20%
Ik wist niet dat er een nieuwsbrief voor ouders is	207	11%

De meeste scholen zijn ervan op de hoogte dat er een nieuwsbrief voor ouders is. Ouders zijn met name op deze nieuwsbrief gewezen via de nieuwsbrief van de school. Andere manieren waarop ouders zijn gewezen op de nieuwsbrief zijn via de school-app, het ouderportaal, de mail, Social Schools en Parro.

Tabel 2.8 Wat vindt u van de mogelijkheid dat ouders zelf een nieuwsbrief ontvangen?

	n	%
Goed	977	50%
Neutraal	609	31%
Overbodig	349	18%

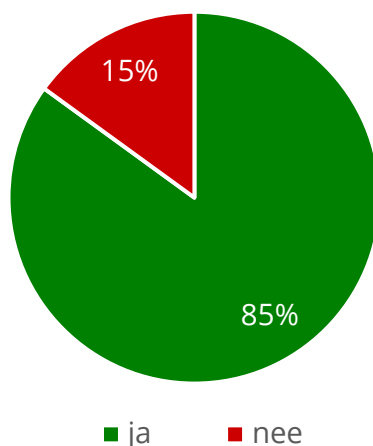
De helft van de scholen vindt de mogelijkheid dat ouders zelf een nieuwsbrief ontvangen goed, daarnaast vindt bijna een op de vijf scholen deze mogelijkheid overbodig. Scholen die dit goed vinden benoemen dat het ervoor zorgt dat ouders door geïnformeerd te worden wellicht meer betrokken raken, het draagvlak kan creëren en er wordt ook een stuk bewustwording en verantwoordelijkheid genoemd.

Scholen die de nieuwsbrief overbodig vinden, benoemen dat ouders al voldoende informatie krijgen, ouders het weinig of niet lezen en enkelen benoemen een taalbarrière.

2.3.2 Digitale lesportaal Chef!

Eén van de voorwaarden voor deelname aan het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma is dat scholen zich aanmelden voor het digitale lesportaal Chef! (www.voedseleducatie.nl). Scholen geven in elke klas tenminste de Startles EU-Schoolfruit en één korte lesactiviteit. De meerderheid van de scholen is op de hoogte van deze voorwaarde.

Figuur 2.10 Was u op de hoogte van deze voorwaarde?

Het tabel toont of er een account is aangemaakt op Chef! en door wie dit is gedaan.

Tabel 2.9 Heeft u, of iemand anders op uw school een account aangemaakt op Chef!?

	n	%
Ja, dit heb ik al gedaan	658	34%
Ja, dit hebben meerdere teamleden al gedaan	239	12%
Ja, dit heeft een collega al gedaan	199	10%
Nee, nog niet, maar dit ga ik nog wel doen	124	6%
Nee, nog niet, maar dit gaat een collega nog wel doen	84	4%
Nee, nog niet, maar dit gaan meerdere teamleden nog wel doen	47	2%
Nee	142	7%
Weet ik niet	442	23%

Ruim de helft van de scholen heeft een account aangemaakt op Chef! (56%), dit aantal is gestegen vergeleken met vorig schooljaar (toen was dit 49%).

Bijna een kwart van de scholen weet niet of iemand binnen de school een account heeft aangemaakt op Chef!. Aan de 7% van de scholen die geen account heeft aangemaakt op Chef! is gevraagd naar de reden hiervoor.

Tabel 2.10 Waarom heeft u, of iemand anders op uw school, nog geen account aangemaakt? (basis = geen account aangemaakt op Chef!; n = 142)

	n	%
Ik ben niet bekend met Chef!	40	28%
Ik heb nog geen tijd gehad	37	26%
Ik maak gebruik van ander lesmateriaal dat aansluit bij EU-Schoolfruit	14	10%
Ik weet niet goed hoe Chef! werkt	3	2%
Anders	21	15%
Weet ik niet	27	19%

De voornaamste reden van scholen om geen account te hebben aangemaakt is omdat zij niet bekend zijn met Chef! of omdat scholen hier nog geen tijd voor hebben gehad.

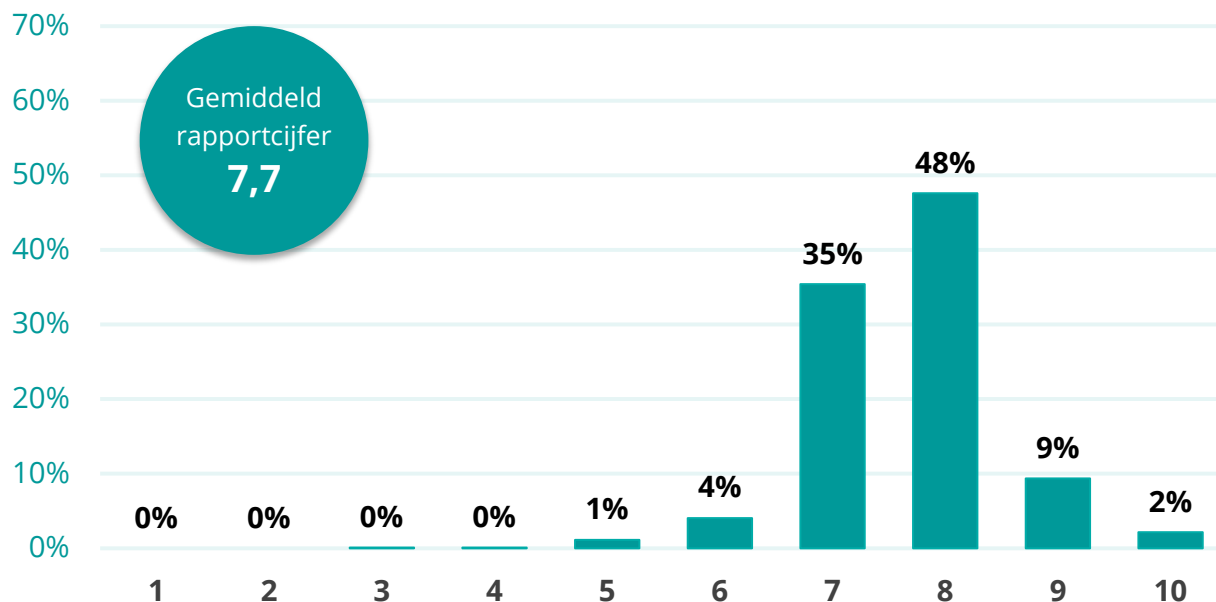
Tabel 2.11 Is op uw school gebruikgemaakt van de Startlessen EU-Schoolfruit? (basis = heeft een account aangemaakt op Chef! of iemand anders op school; n = 1.096)

	n	%
Ja, in sommige groepen	447	41%
Ja, in (bijna) alle groepen	341	31%
Dat gaan we nog doen in sommige groepen	64	6%
Dat gaan we nog doen in (bijna) alle groepen	43	4%
Nee	46	4%
Weet ik niet	155	14%

Van de scholen die een account hebben aangemaakt op Chef! heeft 72% gebruik gemaakt van de Startlessen EU-Schoolfruit; dit percentage is vergeleken met vorig schooljaar gedaald (toen was dit 89%). Bijna drie kwart van de scholen heeft gebruik gemaakt van de Startlessen in een of meerdere groepen.

*Figuur 2.11 Hoe waardeert u de Startlessen EU-Schoolfruit?
(basis = heeft gebruikgemaakt van de Startlessen EU-Schoolfruit; n = 788)*

Over het algemeen zijn scholen tevreden over de Startlessen EU-Schoolfruit. Van de scholen beoordeelt 59% deze met een 8 of hoger. Scholen die positief zijn benoemen dat het leuke en duidelijke lessen zijn.

*Tabel 2.12 Waarom is op uw school (nog) geen gebruikgemaakt van de Startlessen EU-Schoolfruit?
(basis = maakt op dit moment (nog) geen gebruik van de Startlessen EU-Schoolfruit; n = 153)*

	n	%
Ik heb nog geen tijd gehad	32	21%
Ik maak gebruik van ander lesmateriaal dat aansluit bij EU-Schoolfruit	32	21%
Ik ben niet bekend met de Startlessen	13	9%
Ik weet niet waar ik de Startlessen kan vinden	1	1%
Anders	58	38%
Weet ik niet	16	11%

Scholen benoemen onder 'anders' met name als reden de coronacrisis en de lockdown, maar ook dat het hen ontschoten is of dat zij dit nog wel van plan zijn. Daarnaast benoemt een op de vijf scholen redenen als tijdgebrek en het gebruiken van ander lesmateriaal dat aansluit bij EU-Schoolfruit.

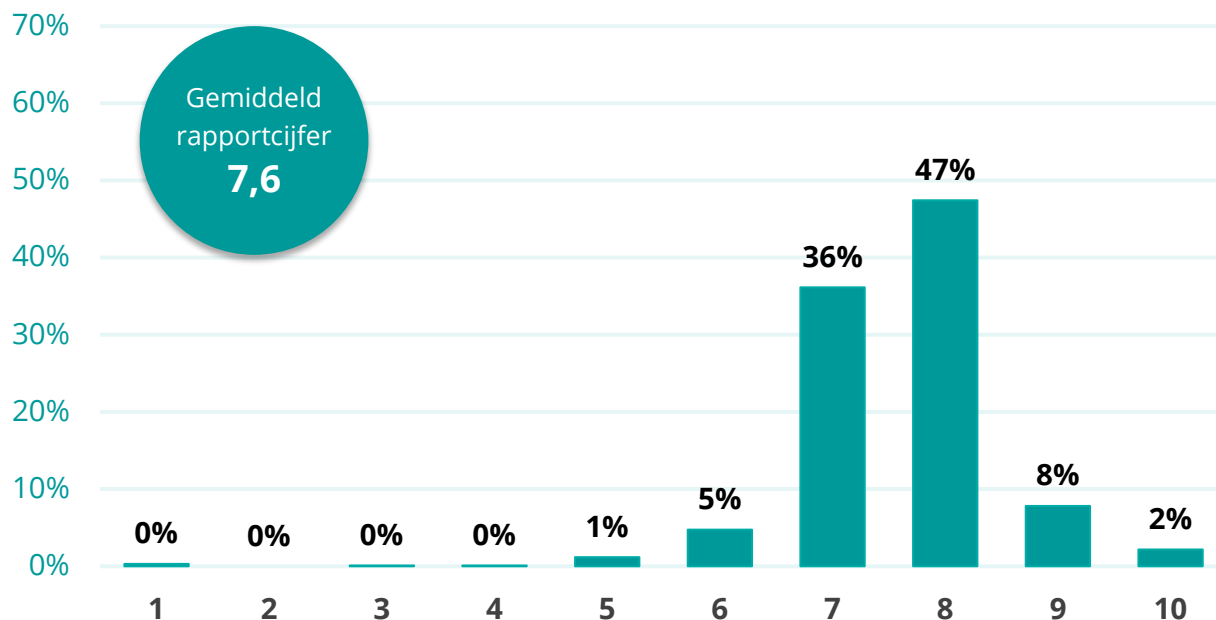
Er worden korte lesactiviteiten (van maximaal 15 minuten) aangeboden via Chef! en via de nieuwsbrief EU-Schoolfruit. In onderstaande tabel is te zien in hoeverre hier door de scholen gebruik van is gemaakt.

Tabel 2.13 Is op uw school gebruikgemaakt van de korte lesactiviteiten?

	n	%
Ja, in sommige groepen	703	36%
Ja, in (bijna) alle groepen	307	16%
Dat gaan we nog doen in sommige groepen	141	7%
Dat gaan we nog doen in (bijna) alle groepen	77	4%
Nee	182	9%
Weet ik niet	525	27%

Op ongeveer de helft van de scholen is gebruikgemaakt van de korte lesactiviteiten en 11% geeft aan dit nog wel te gaan doen. Ruim een kwart van de scholen weet niet of er gebruik is gemaakt van de korte lesactiviteiten.

*Figuur 2.12 Hoe waardeert u de korte lesactiviteiten?
(basis = heeft gebruikgemaakt van de korte lesactiviteiten; n = 1.010)*

De korte lesactiviteiten worden gemiddeld met een 7,6 beoordeeld. Scholen zijn positief: de activiteiten zijn goed opgezet en zijn kort, duidelijk en leuk voor de kinderen.

Tabel 2.14 Waarom is op uw school (nog) geen gebruikgemaakt van de korte lesactiviteiten over groente en fruit? (basis = maakt op dit moment (nog) geen gebruik van de korte lesactiviteiten; n = 400)

	n	%
Ik heb nog geen tijd gehad	105	26%
Ik maak gebruik van ander lesmateriaal dat aansluit bij EU-Schoolfruit	75	19%
Ik ben niet bekend met de korte lesactiviteiten	40	10%
Ik weet niet waar ik de korte lesactiviteiten kan vinden	4	1%
Anders	135	34%
Weet ik niet	41	10%

Onder 'anders' zijn de meest genoemde redenen dat scholen (nog) geen gebruik maken van de korte lesactiviteiten door de coronaperiode en het stellen van andere prioriteiten. Daarnaast geeft ongeveer een kwart van de scholen aan hier nog geen tijd voor te hebben gehad.

Scholen is gevraagd of er gebruik is gemaakt van andere materialen uit Chef!. De resultaten hiervan zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 2.15 Is op uw school gebruikgemaakt van andere materialen uit Chef!?

	n	%
Ja, van de vier lessen die volgen op de Startles EU-Schoolfruit	78	4%
Ja, van andere korte lesactiviteiten	310	16%
Ja, van de Smaakmissies (lessenserie productgroep in combinatie met excursie)	48	2%
Dat gaan we nog doen	216	11%
Nee	428	22%
Weet ik niet	855	44%

22% van de scholen heeft gebruikgemaakt van andere materialen uit Chef! en 11% is nog van plan dit te gaan doen.

2.3.3 Het Groente- en fruitspel

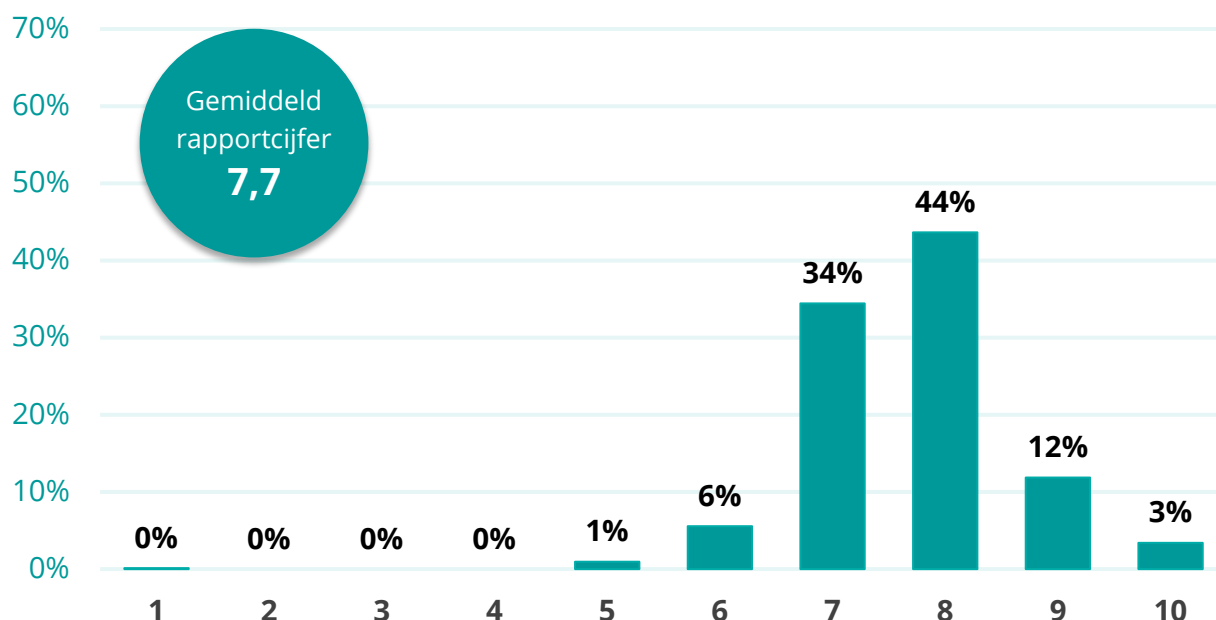
Dit schooljaar zat bij het startpakket het Groente- en fruitspel. Een spel voor groep 1 t/m 3 waarbij kinderen spelenderwijs leren over groente en fruit en hun taalkennis vergroten. Alle scholen is gevraagd of zij dit spel hebben ingezet in de klas.

Tabel 2.16 Is dit spel ingezet in de klas?

	n	%
Ja	825	43%
Nee nog niet, maar dat gaan we wel doen	158	8%
Nee	204	11%
Ik heb het spel niet ontvangen	101	5%
Weet niet	647	33%

43% van de scholen heeft het spel ingezet in de klas en daarnaast heeft 8% dit nog niet gedaan maar is dit wel van plan te doen. Een op de drie scholen heeft hier geen zicht op.

*Figuur 2.13 Hoe waardeert u het Groente- en fruitspel?
(basis = heeft gebruikgemaakt van het Groente- en fruitspel; n = 825)*

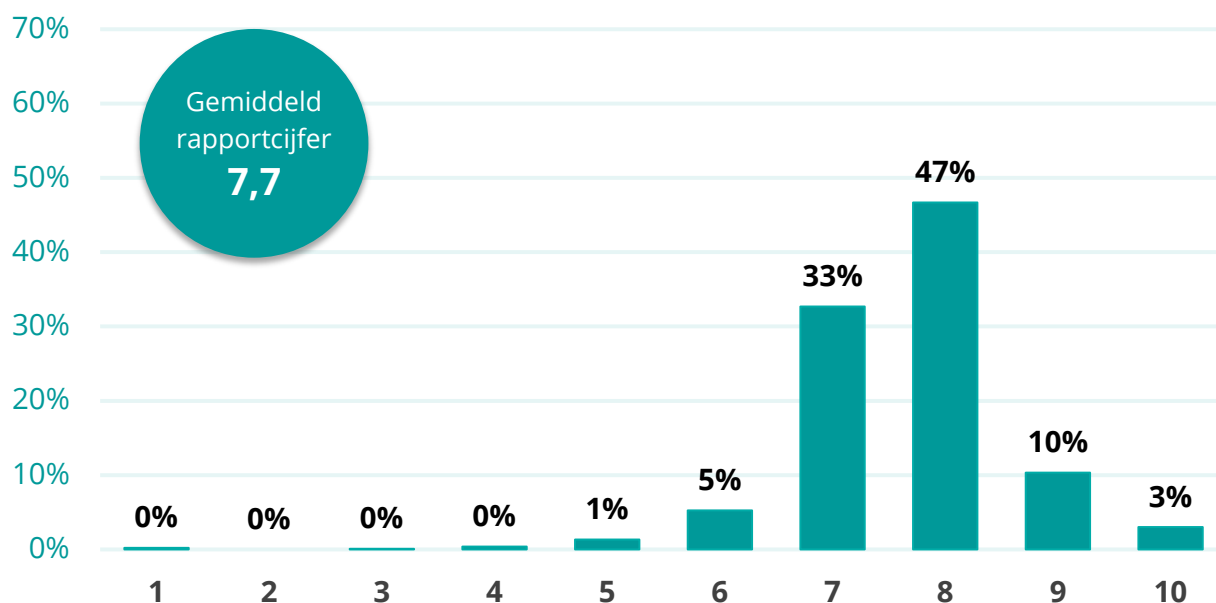

Scholen zijn over het algemeen positief over het Groente- en fruitspel. Het spel ziet er leuk uit, is motiverend, duidelijk en leerzaam. Redenen om het spel niet te gebruiken zijn met name tijdgebrek of dat de doelgroep te oud is voor het spel.

2.3.4 Ouderbrochure

In totaal geeft 78% van de scholen aan de digitale ouderbrochure te hebben ontvangen. Aan deze scholen is gevraagd of zij de digitale ouderbrochure ook daadwerkelijk aan ouders hebben verstrekt, 58% zegt dit te hebben gedaan. Hieronder is te zien hoe scholen die de ouderbrochure hebben ontvangen de brochure waarderen.

Figuur 2.14 Hoe waardeert u de digitale ouderbrochure? (basis = heeft digitale ouderbrochure ontvangen; n = 1.501)

Ook over de ouderbrochure zijn scholen gemiddeld gezien positief. Scholen die positief zijn benoemen dat de brochure duidelijke informatie en een prima inhoud bevat en prettig leest.

2.3.5 Brochure

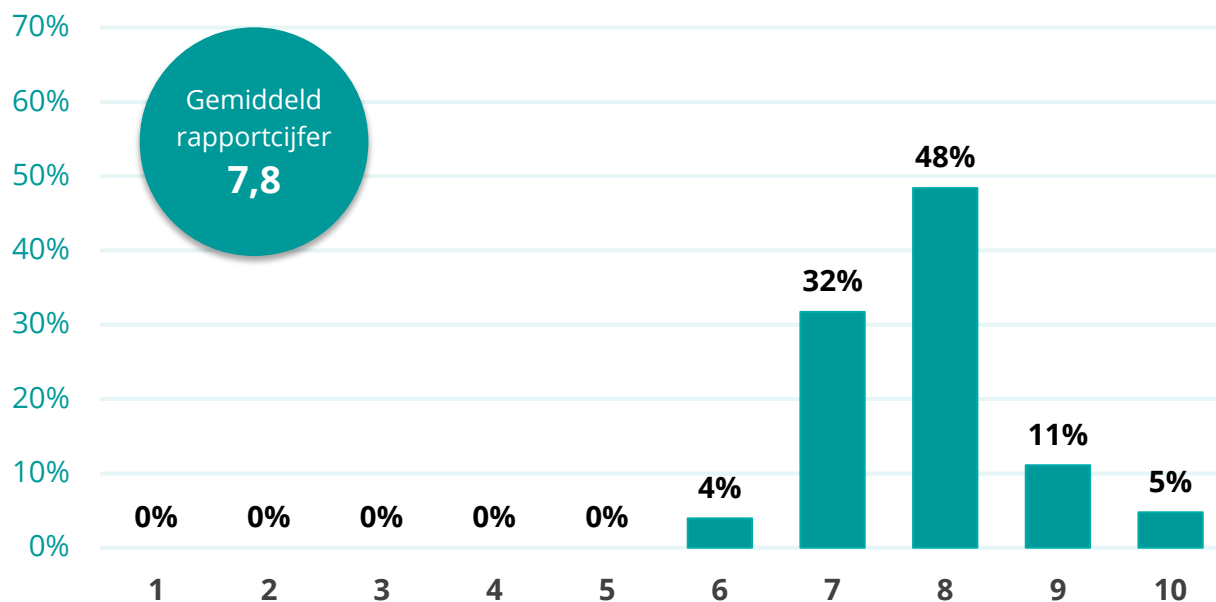
Aan alle scholen is gevraagd of zij de brochure 'In 4 stappen naar een succesvol groente- en fruitbeleid!' hebben gebruikt. De resultaten zijn te zien in onderstaande tabel.

Tabel 2.17 Heeft u de brochure 'In 4 stappen naar een succesvol groente- en fruitbeleid!' gebruikt?

	n	%
Ja	252	13%
Nee nog niet, maar dat ga ik nog wel doen	286	15%
Nee	1.111	57%
Ik heb de brochure niet ontvangen	286	15%

Bijna drie kwart van de scholen geeft aan de brochure (nog) niet te hebben gebruikt (72%), hiervan is 15% wel van plan om dit te gaan doen.

Figuur 2.15 Hoe waardeert u de brochure 'In 4 stappen naar een succesvol groente- en fruitbeleid!?' (basis = heeft de brochure gebruikt; n = 252)

Scholen zijn over het algemeen tevreden over de brochure. Bijna twee derde van de scholen die de brochure heeft gebruikt beoordeelt deze met een 8 of hoger. De enkele scholen die hier een toelichting op hebben gegeven, benoemen met name dat de brochure duidelijk is.

2.3.6 Website

Maar liefst 95% van de scholen heeft de website www.euschoolfruit.nl wel eens bezocht. Onderstaande tabel toont waarvoor de website is geraadpleegd.

Tabel 2.18 Waarvoor heeft u deze website bezocht? (n = 1.838; meerdere antwoorden mogelijk)

	n	%
Inschrijving EU-Schoolfruit	1.548	84%
Algemene informatie EU-Schoolfruit	1.108	60%
Voorwaarden deelname EU-Schoolfruit	1.057	58%
(Les)materialen	1.021	56%
Informatie over de fruit- en groentelivering	969	53%
Informatie over leveranciers	858	47%
Gezonde traktaties	519	28%
Informatie over Schoolfruitbeleid	395	21%
Gegevens uit onderzoeken over Schoolfruit	72	4%
Anders	28	2%

De website wordt met name bezocht voor de inschrijving van EU-Schoolfruit, gevolgd door het raadplegen van de algemene informatie en de voorwaarden voor deelname. Ruim de helft van de scholen heeft de website wel eens bezocht voor (les)materialen.

Er worden enkele suggesties gedaan ter verbetering van de website:

- *Toegankelijker maken voor al het personeel zonder dat ze inlogcode nodig hebben.*
- *Ook Engelstalig.*
- *Meer variatietips plaatsen.*
- *Losse filmpjes over de fruit/groente soorten, met daarbij vragen, opdrachten en korte spellen die je 'snel' tussendoor kan doen.*
- *Het is wel heel erg op kinderen in de basisschoolleeftijd gericht, terwijl je ook als Voortgezet Speciaal Onderwijs wel mee kunt doen. Het zou ook leuk zijn om iets aan te bieden voor de puberleeftijd.*
- *Ervaringen van deelnemende scholen toevoegen.*
- *De volgorde van het fruit vind ik niet handig, omdat er weleens iets tussen zit wat nog niet goed rijp is. Daardoor maken wij een eigen volgorde.*
- *De inlog werkt vaak niet bij ons.*
- *Datums bij de weeknummers.*

- *Dat de levering stopgezet kan worden als er door coronamaatregelen geen fruit in de school uitgedeeld kan worden.*
- *Bij een klein scherm (anders dan een computer) verschoven bij mij vaak vlakken, waardoor ik niet op alles kon klikken.*
- *Aanbod in meerdere talen.*

Een deel van de website over het schoolfruitbeleid is vernieuwd. Hier is een stappenplan te vinden voor het schoolfruitbeleid maar ook materialen die ondersteunen bij het starten en/of verbeteren van een schoolfruitbeleid en inspiratie van andere scholen.

Aan scholen die de website wel eens hebben bezocht is een afbeelding getoond en gevraagd of zij dit deel van de website hebben bekeken.

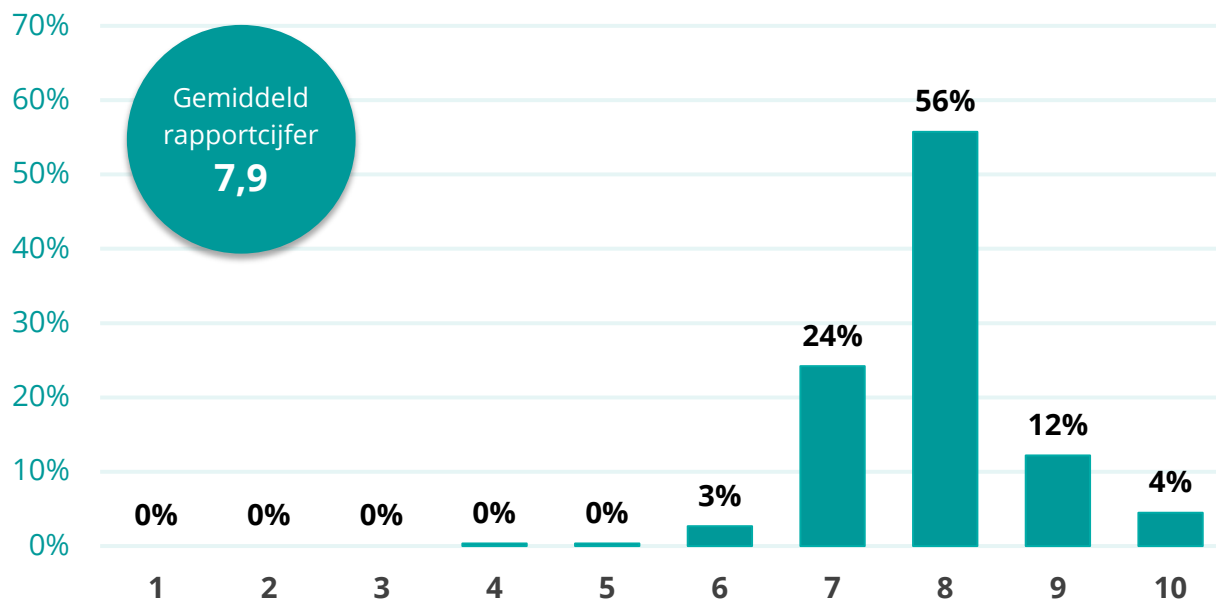
*Tabel 2.19 Heeft u het deel van de website over het schoolfruitbeleid bekeken?
(basis = heeft de website weleens bezocht; n = 1.838)*

	n	%
Ja	558	30%
Nee nog niet, maar dat ga ik nog wel doen	789	43%
Nee	491	27%

Drie op de tien scholen heeft het deel over schoolfruitbeleid op de website bekeken; daarnaast geeft 43% aan dit nog niet te hebben gedaan maar nog wel te zullen doen.

Scholen die het deel van de website over het schoolfruitbeleid hebben bekeken, is gevraagd deze te beoordelen. Het resultaat staat in onderstaande figuur.

*Figuur 2.16 Hoe waardeert u het deel van de website over schoolbeleid?
(basis = heeft u het deel over het schoolfruitbeleid bekeken; n = 558)*

Met een gemiddelde van een 7,9 zijn scholen over het algemeen heel tevreden hierover. Bijna drie kwart van de scholen (72%) beoordeelt dit deel van de website met een 8 of hoger. Scholen benoemen dat het compleet is, de informatie helder is en dat het er goed uitziet.

2.3.7 Schoolfruitposter

Eerder was te zien dat 94% van de scholen het startpakket zegt te hebben ontvangen. Dit startpakket bevatte onder meer schoolfruitposters. Aan diegenen die aangeven het startpakket te hebben ontvangen, is gevraagd of zij de posters ook hebben opgehangen. In de vragenlijst zijn afbeeldingen van de posters getoond.

*Tabel 2.20 Heeft uw school de schoolfruitposters opgehangen?
(basis = heeft startpakket ontvangen; n = 1.815)*

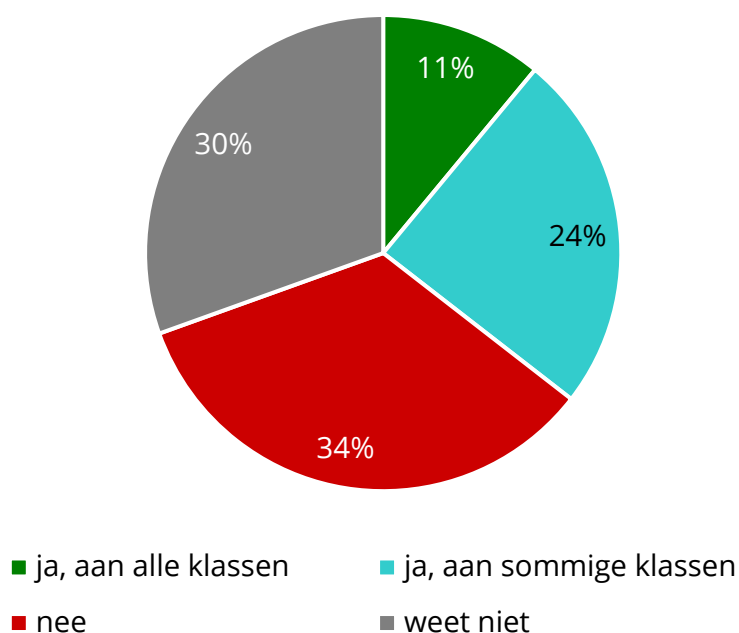
	n	%
Ja, beide posters	1.519	84%
Ja, alleen de EU-Schoolfruitposter	104	6%
Ja, alleen de educatieve poster 'Proef ze allemaal'	122	7%
Nee	50	3%
Weet niet	20	1%

Evenals vorig schooljaar heeft het merendeel van de scholen die het startpakket heeft ontvangen, beide schoolfruitposters ook daadwerkelijk opgehangen. Slechts 3% heeft dit niet gedaan.

2.3.8 Groente- en fruitcertificaat

De volgende figuur toont in welke mate scholen van plan zijn om het groente- en fruitcertificaat uit te reiken aan hun leerlingen. Dit diploma kunnen leerkrachten aan het einde van de gratis schoolfruitperiode downloaden. Ongeveer een op de drie scholen is van plan het groente- en fruitcertificaat aan alle of sommige klassen uit te reiken. Daarnaast is ongeveer een derde dit niet van plan en weet de rest nog niet of zij dit zullen doen.

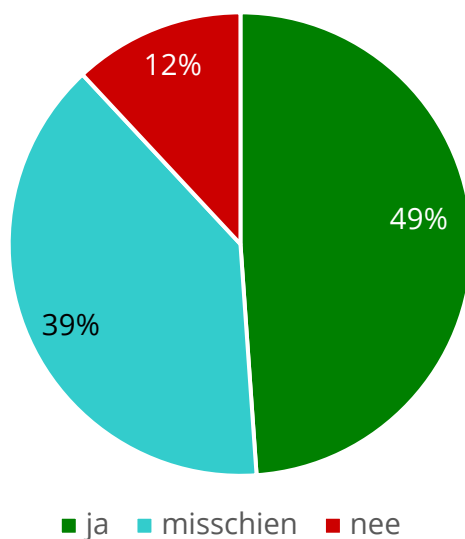
Figuur 2.17 Bent u van plan het groente- en fruitcertificaat aan de leerlingen uit te reiken?

2.3.9 Groente- of fruitteler

Scholen is gevraagd of zij indien mogelijk naar een groente- of fruitteler zouden willen gaan. Ongeveer de helft van de scholen heeft hier wel interesse in.

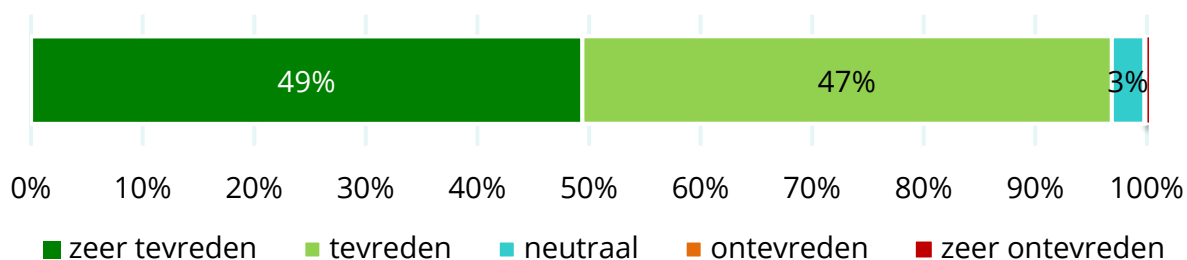
Figuur 2.18 Heeft u interesse om met de klas naar een groente- of fruitteler te gaan indien mogelijk?

2.3.10 Algehele tevredenheid informatie

In onderstaande grafiek is zichtbaar hoe tevreden de scholen zijn over alle informatie die men heeft gekregen over het EU-Schoolfruitprogramma.

Figuur 2.19 Hoe tevreden bent u over alle informatie die u heeft gekregen over het EU-Schoolfruitprogramma?

Evenals vorig schooljaar zijn bijna alle scholen (96%) (zeer) tevreden over de informatie die wordt gedeeld over het EU-Schoolfruitprogramma. Het percentage dat hierover zeer tevreden is, is gestegen vergeleken met vorig schooljaar (van 39% naar 49%). Over het algemeen vinden scholen de informatie goed, compleet, overzichtelijk en duidelijk.

2.3.11 Materialen die hebben bijgedragen aan beleid

Scholen is gevraagd welke van onderstaande middelen van het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma hebben bijgedragen aan het opzetten of verbeteren van het schoolfruitbeleid op school.

Tabel 2.21 Welke van onderstaande middelen van het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma hebben bijgedragen aan het opzetten of verbeteren van het schoolfruitbeleid op uw school? (meerdere antwoorden mogelijk)

	n	%
De website (https://www.wijkiezengroenteenfruit.nu/)	664	34%
De argumentatiekaarten	108	6%
De brochure 'In 4 stappen naar een succesvol groente- en fruitbeleid!'	238	12%
Anders	285	15%
Deze materialen hebben niet bijgedragen aan het opzetten of verbeteren van het schoolfruitbeleid	874	45%

Van de verschillende middelen uit het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma, heeft met name de website bijgedragen aan het opzetten of verbeteren van het schoolfruitbeleid. 45% van de scholen geeft aan dat de verstrekte materialen niet hebben bijgedragen. Bij 'anders' wordt de inzet van de school genoemd, het fruit zelf, de Gezonde School of dat scholen al een beleid hadden.

2.3.12 Materialen die zijn gemist in het aanbod

Scholen is gevraagd of zij materialen hebben gemist in het aanbod. Voor de meeste scholen ontbreekt er niets. De 5% van de scholen die iets hebben gemist benoemen: snijmaterialen (o.a. voor ananas en appel), informatie in andere talen, stickers, gummetjes, een spel voor op de computer voor kinderen, materiaal voor VSO scholen, korte filmpjes, recepten en meer posters. Enkele scholen geven aan bepaalde materialen niet te hebben ontvangen.

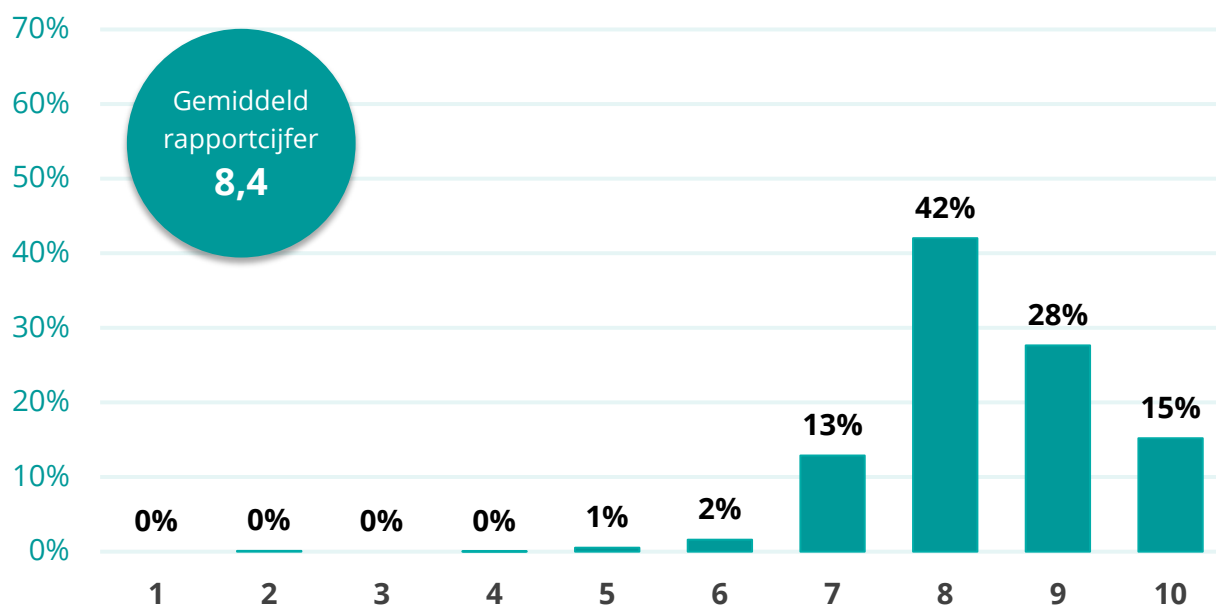
2.4 Beoordeling EU-Schoolfruitprogramma

Aan de scholen zijn verschillende vragen voorgelegd die de beoordeling van het EU-Schoolfruitprogramma en de registratie in kaart brengen. In deze paragraaf worden deze vragen behandeld.

2.4.1 Beoordeling registratie

De registratie voor het EU-Schoolfruitprogramma verloopt via de website <https://registratie.euschoolfruit.nl>. Aan scholen is gevraagd hoe men het verloop van de registratie op deze manier beoordeelt.

Figuur 2.20 Hoe waardeert u het verloop van de registratie op deze manier?

Scholen zijn met een gemiddelde beoordeling van een 8,4 over het algemeen zeer positief over het verloop van de registratie via de website. Scholen benoemen dat het goed werkt, gebruikersvriendelijk is, het registreren makkelijk gaat, snel is en dat de site overzichtelijk is. De enkele scholen die deze manier van registreren met een onvoldoende beoordelen, geven hiervoor als reden dat zij niet konden inloggen, er sprake was van een storing of dat het niet zo makkelijk werkte.

Tijdens de registratie moeten scholen meerdere processen doorlopen. Aan de scholen is gevraagd deze afzonderlijke processen te beoordelen.

Tabel 2.22 Hoe waardeert u de volgende processen omtrent de registratie?

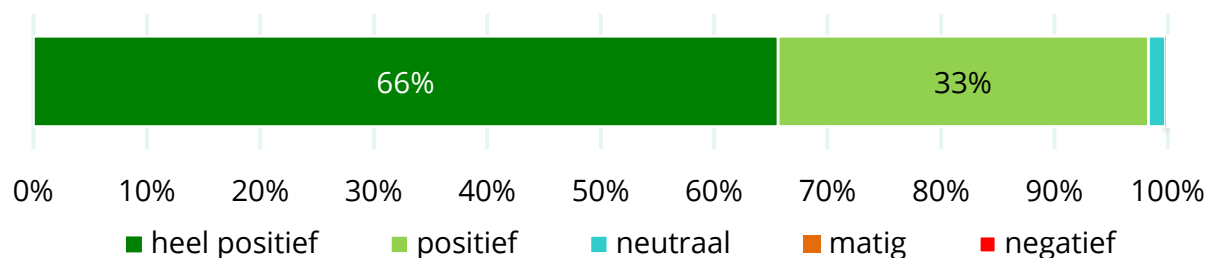
	gemiddeld rapportcijfer
Inschrijven	8,6
Bevestigen ontvangst groente en fruit	8,6
Contactgegevens wijzigen	8,6
Insturen overeenkomst	8,5
Doorgeven meivakantie	8,4
Doorgeven klachten/opmerkingen	8,4
Leerlingenaantal wijzigen	8,4

Scholen zijn gemiddeld gezien zeer tevreden over de verschillende processen omtrent de registratie. De processen zijn vergelijkbaar beoordeeld als vorig schooljaar. Dit schooljaar is aan scholen voor het eerst gevraagd het doorgeven van de meivakantie en het doorgeven van klachten/opmerkingen te beoordelen; beiden zijn gemiddeld met een 8,4 beoordeeld.

2.4.2 Waardering EU-Schoolfruit- en groenteprogramma

Onderstaande figuur laat zien hoe de scholen over het algemeen het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma waarderen.

Figuur 2.21 Hoe waardeert u het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma in totaal?

Wederom wordt het EU-Schoolfruitprogramma door bijna alle scholen als (heel) positief ervaren (99%).

Scholen benoemen dat kinderen enthousiast zijn, het kennismaken met groente en fruit als positief wordt ervaren, het programma gezond eten stimuleert en dat het fijn is dat het programma gratis is, zodat ouders die de financiële middelen hier niet voor hebben op deze manier hun kinderen ook allerlei soorten groente en fruit kunnen laten ervaren.

- *Er werd veel fruit en groente gegeten door de kinderen. Kinderen waren enthousiast over de lessen en alles is goed verlopen.*
- *Kinderen maken op een makkelijke en positieve manier kennis met groente en fruit.*
- *Bewustwording van gezonde voeding en leren over gezonde keuzes zijn belangrijke zaken en op deze manier kan hier goed aandacht aan worden besteed.*
- *Voor onze leerlingen is groente en fruit erg duur en dus een luxe. Zij zijn iedere dag dolblij met het fruit dat zij krijgen aangeboden.*
- *Het is fantastisch dat onze kinderen op deze manier kennis kunnen maken met het eten van fruit. Erg belangrijk voor de leerlingen op onze school. Vaak hebben de ouders van onze kinderen niet de financiële middelen om fruit te kunnen kopen.*
- *Het geeft altijd weer blijde gezichten :)*

Scholen die het programma als neutraal, matig of negatief hebben beoordeeld, zijn met name ontevreden over de kwaliteit en de variatie. Ook wordt genoemd dat het snijden van fruit tijd kost en er behoefte bestaat aan biologische groente of fruit.

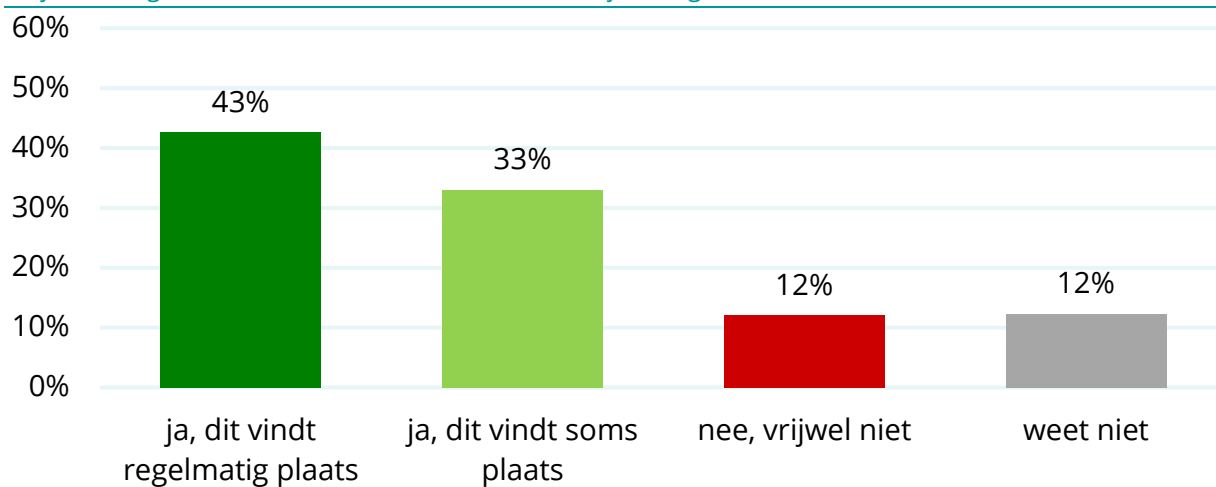
2.4.3 Reacties

Naast de mening van de scholen zelf, is ook gevraagd welke indruk zij hebben van de tevredenheid van de kinderen, hun ouders en de leraren.

Tabel 2.23 Hoe vinden de kinderen het EU-Schoolfruitprogramma? En wat is uw indruk van de reacties van de ouders en leraren op het schoolfruitprogramma? (basis = alle scholen)

	Kinderen	Ouders	Leraren
De meesten zijn enthousiast	79%	64%	79%
De helft is enthousiast, de andere helft niet	16%	8%	15%
De meesten zijn weinig enthousiast	1%	0%	2%
Dat kan ik niet goed beoordelen	4%	14%	2%
Ik krijg nauwelijks/geen reacties	-	13%	2%

Figuur 2.22 Heeft u het idee dat er door het EU-Schoolfruitprogramma door de kinderen vaker groente en fruit meegenomen wordt naar school, buiten de fruitdagen om?

Van de scholen geeft 43% aan dat door het EU-Schoolfruitprogramma het regelmatig voorkomt dat kinderen vaker groente en fruit mee naar school nemen (buiten de fruitdagen om). Dit percentage is gedaald vergeleken met vorig schooljaar (toen was dit bijna de helft, namelijk 49%). Daarnaast geeft 33% aan dat dit soms gebeurt.

2.4.4 Vaste groente- en fruitdagen

Aan alle scholen is gevraagd of zij verwachten dat er na de laatste levering vaste groente- en fruitdagen blijven op school in de weken tot en na de zomervakantie. Onderstaande tabel laat zien dat bijna de helft van de scholen vaste groente- en fruitdagen hebben ingesteld en dat ruim een derde van de scholen het stimuleert om fruit/groente mee te nemen.

Tabel 2.24 Blijven er dit schooljaar bij u op school vaste groente- en fruitdagen na de laatste levering?

	n	%
Ja, we hebben vaste groente- en fruitdagen ingesteld	844	44%
Ja, we stimuleren al om fruit/groente mee te nemen (niet verplicht)	738	38%
Nee, we hebben geen vaste groente- en fruitdagen	353	18%

- Van de scholen die aangeven dat er vaste groente- en fruitdagen blijven, gaat dit bij ruim drie kwart van de scholen (77%) om 3 of meer dagen in de week.
- Van de scholen die blijven stimuleren om fruit en groente mee te nemen, gaat het in 64% van de gevallen om 5 dagen per week.

Aan de scholen, die hebben aangegeven vaste groente- en fruitdagen te hebben ingesteld, is gevraagd op welke wijze men verder gaat na afloop van de gratis leveringen.

Tabel 2.25 Op welke wijze wordt het fruit en de groente beschikbaar gesteld op school na de laatste levering? (basis = vaste groente- en fruitdagen ingesteld op school; n = 844)

	n	%
Door ouders fruit/groente mee te laten geven	720	85%
Door samenwerking met een leverancier (betaald)	43	5%
Doordat fruit/groente beschikbaar gesteld wordt vanuit de lokale overheid	23	3%
Op een andere manier	35	4%
Weet ik niet	23	3%

De meerderheid van de scholen die vaste groente- en fruitdagen hebben ingesteld, vragen ouders het fruit en de groente aan de kind(eren) mee te geven naar school na de laatste levering van het EU-Schoolfruitprogramma.

De belangrijkste reden die door ongeveer de helft van de scholen wordt gegeven om geen vaste groente- en fruitdagen te hebben, is dat zij het eten van groente en fruit willen stimuleren maar niet willen verplichten.

*Tabel 2.26 Waarom zijn er bij u op school geen vaste groente- en fruitdagen?
(basis = geen vaste groente- en fruitdagen ingesteld op school; n = 353)*

	n	%
Wij willen het eten van groente en fruit stimuleren, maar niet verplichten	179	51%
Bij ons is het eten van groente en fruit al de norm, afspraken zijn niet nodig	44	12%
Onvoldoende beschikbare financiële middelen bij de ouders	37	10%
Andere prioriteiten	23	7%
Onvoldoende beschikbare financiële middelen bij de school	16	5%
Weerstand ouders	6	2%
Weerstand team	3	1%
Gezonde voeding tijdens de pauze is geen taak van de school	1	0%
Anders	31	9%
Weet ik niet	13	4%

2.4.5 Toekomst

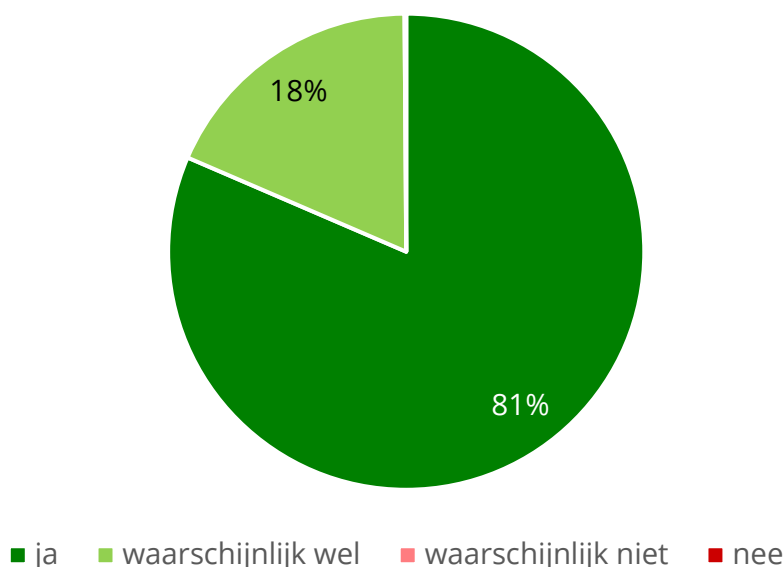
89% van de scholen hoopt volgend schooljaar weer te mogen deelnemen aan het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma, een deel hiervan gaat daarnaast ook zelf aandacht besteden aan het eten van voldoende groente en fruit.

Tabel 2.27 Gaat uw school het schoolfruit in schooljaar 2021-2022 voortzetten?

	n	%
Ja, we willen graag doorgaan met het aanbieden van fruit en hopen dat we weer mogen deelnemen aan het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma	974	50%
Ja, we willen graag doorgaan met het eten van groente en fruit in de ochtendpauze op school. Wij gaan hier zelf aandacht aan besteden, zonder deel te nemen aan het EU-Schoolfruitprogramma (bijvoorbeeld door ouders te stimuleren het zelf mee te geven aan kinderen)	22	1%
Ja, we hopen weer te mogen deelnemen aan het EU-Schoolfruitprogramma en zullen er daarnaast ook zelf aandacht aan besteden (bijvoorbeeld door ouders te stimuleren het zelf mee te geven aan kinderen)	764	39%
Nee	29	1%
Weet niet	146	8%

Van de scholen die hebben aangegeven het schoolfruit in het volgende schooljaar te willen doorzetten, geven alle scholen aan zich ook daadwerkelijk (waarschijnlijk) opnieuw in te zullen schrijven.

Figuur 2.23 Gaat u uw school volgend jaar opnieuw inschrijven voor het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma? (basis = willen doorgaan met schoolfruit en deelnemen; n = 1.738)

Aan de scholen die hebben aangegeven niet opnieuw aan het programma deel te zullen nemen (maar eventueel wel zelf iets met fruit willen doen), is gevraagd dit toe te lichten.

Tabel 2.28 U geeft aan niet opnieuw deel te zullen nemen aan het EU-Schoolfruitprogramma, kunt u aangeven waarom niet? (n = 22 / meerdere antwoorden mogelijk)

	n	%
Te veel werk (tijd, schillen en snijden, afval)	10	45%
Omdat het eten van groente en fruit in de ochtendpauze bij ons op school al de norm is	10	45%
Schoolleiding/leerkrachten willen niet	4	18%
Is verantwoordelijkheid van ouders	3	14%
De kinderen willen niet	2	9%
Slechte ervaringen met EU-Schoolfruit (kwaliteit van het fruit/de groente)	1	5%
Anders	6	27%
Weet niet	1	5%

Ook aan scholen die hebben aangegeven helemaal **niet** door te gaan met schoolfruit in schooljaar 2021-2022, is gevraagd dit toe te lichten.

Tabel 2.29 U geeft aan niet door te gaan met schoolfruit op uw school, kunt u aangeven waarom niet? (n = 29 / meerdere antwoorden mogelijk)

	n	%
Te veel werk (tijd, schillen en snijden, afval)	13	45%
Omdat het eten van groente en fruit in de ochtendpauze bij ons op school al de norm is	9	31%
Schoolleiding/leerkrachten willen niet	6	21%
Slechte ervaringen met EU-Schoolfruit, namelijk ...	4	14%
Is verantwoordelijkheid van ouders	3	10%
De kinderen willen niet	2	7%
Ondanks dat het programma gratis is, worden er toch interne kosten gemaakt (o.a. voor het personeel)	1	3%
Onze school staat in een achterstandswijk. Er is geen geld voor een abonnement via een leverancier en de ouders kunnen het ook niet meegeven	1	3%
Anders	12	41%
Weet niet	1	3%

Scholen is gevraagd of zij schoolfruit- en groente in de toekomst wellicht 40 weken zouden willen ontvangen in plaats van 20 weken, waarbij ook een mogelijkheid is geboden om zelf iets in te vullen.

Tabel 2.30 Stel dat het in de toekomst mogelijk is om 40 weken gratis schoolfruit- en groente te ontvangen. Waar zou uw school dan voor kiezen?

	n	%
40 weken	1.458	75%
20 weken behouden	337	17%
Anders	140	7%

De meeste scholen geven de voorkeur aan 40 weken. Onder 'anders' wordt met name genoemd dat er geen voorkeur is, dat scholen er mee gaan stoppen of dat zij hier zo geen mening over kunnen geven.

2.5 Slotopmerkingen

Tot slot is aan de scholen gevraagd of zij nog opmerkingen hebben over het EU-Schoolfruitprogramma. 82% van de scholen zegt geen opmerkingen te hebben. De overige 18% noemt wel een of meerdere opmerkingen. Hieronder zijn een aantal opmerkingen van scholen weergegeven.

De bewustwording en het stimuleren van een gezonde leefstijl door dit programma wordt door scholen gewaardeerd:

- *Complimenten aan de organisatie van het EU-schoolfruit. Zonder al te veel problemen kunnen wij onze leerlingen wekelijks iets extra's geven in de vorm van fruit of groente. De bewustwording van een gezond tussendoortje is groeiende.*
- *Dank jullie wel voor al dat lekkere fruit en groente! Op een school als de onze helpt het echt om kinderen meer fruit en groenten te laten eten en proeven.*
- *Heel fijn dat er schoolfruit is. Op deze manier eten alle kinderen 3 dagen in de week gezond. Ook leren zij andere groente en fruit kennen. Hartelijk dank hiervoor.*
- *Wij zijn als school erg blij met de stimulering van gezonde pauzehapjes en merken dat het bewustzijn onder kinderen en ouders groeit. Graag nemen we in de toekomst wederom deel.*
- *Het is een heel goed initiatief. Kinderen nemen steeds vaker fruit mee vanuit huis.*

Ook dat er door het programma fruit en groente beschikbaar is voor kinderen van ouders die dit anders financieel niet kunnen opbrengen, wordt als positief ervaren:

- *Blijf doorgaan met dit programma. Dit is voor scholen in achterstandswijken onmisbaar om een goed beleid op te kunnen zetten en om ouders financieel te helpen door 3 van de 5 dagen het fruit voor ze te regelen.*
- *Fantastisch initiatief! Fruit is duur, niet alle ouders kunnen dit dagelijks meegeven aan hun kind.*
- *Veel ouders zitten aan een minimum inkomen, het is dus heel welkom dat de kinderen kennis maken met fruit en groente en dat ze voldoende vitamines binnen krijgen.*

Als verbeterpunt benoemen scholen met name dat zij graag handzamere porties groente of fruit zouden willen ontvangen en een aantal scholen geeft aan dat de hoeveelheid niet altijd afdoende is geweest:

- *Een opmerking over de verdeling per leerling van fruit. Het is namelijk erg onhandig om fruit dat gesneden moet worden te verdelen in een oneven aantal stukken. Dit is nog steeds aan de orde en echt niet werkbaar. Bijvoorbeeld 1 mango voor 5 leerlingen.*
- *Wat eerder gezegd is: de manier waarop groente en fruit wordt aangeleverd moet echt gebruikersvriendelijker. Dus in handzame porties of snel te snijden, anders haken leerkrachten af omdat het gewoon teveel tijd kost.*
- *Vooraf de kinderen in de onder- en middenbouw zijn meer fruit gaan eten. In de groepen 7 en 8 is dit lastiger. Voor deze kinderen is de hoeveelheid die ze dan krijgen ook wel erg weinig. Voor een leerling van groep 8 is een halve sinaasappel of 4 worteltjes weinig.*
- *Soms is het aantal stuks voorgeschreven fruit wat weinig, zoals bijvoorbeeld deze week moet er 1 sinaasappel met 3 leerlingen gedeeld worden. Ze krijgen dan niet heel veel, zeker groep 7 en 8 leerlingen hebben om 10 uur iets meer nodig dan 1/3 sinaasappel*
- *De hoeveelheid van het fruit was niet altijd voldoende. En ondanks het doorgeven van de vrije dagen werd er toch geleverd.*

Daarnaast zijn er scholen die het belang van duurzaamheid willen benadrukken en wat het programma hierin zou kunnen doen:

- *Advies: graag biologisch geteeld groente en fruit.*
- *We vinden het heel belangrijk dat het fruit en de groente biologisch en fairtrade is. Als dit volgend jaar niet het geval is, dan zullen we niet weer deelnemen.*
- *Soms komen fruit en groenten in statiegeldkistjes op school. Zou dit voor al het groente en fruit een optie zijn? Er is nu veel afval in de school door kistjes en dozen. Het is milieubewuster wanneer we voor statiegeld kiezen.*
- *Veel fruit en groente dat geleverd werd, kwam uit landen ver weg (bijvoorbeeld peren uit Zuid-Afrika, groente uit Afrika en Zuid-Amerikaanse landen). Wij vinden het jammer dat bij de keuze van de groente en fruit niet meer is gekeken naar het aanbod per seizoen. Wij leren kinderen duurzaam omgaan met de omgeving. Daar hoort ook bij dat je kijkt welke producten je lokaal kunt halen.*

Tot slot wordt de organisatie van het EU Schoolfruit- en groenteprogramma door de scholen bedankt voor de deelname:

- *Onze hartelijke dank voor de goede organisatie en dit mooie initiatief.*
- *Bedankt dat we dit jaar weer mochten deelnemen aan het programma. En een compliment aan de leverancier: goede kwaliteit en bij problemen direct een oplossing.*
- *Bedankt voor alle leveringen en de nette service en informatie van alle betrokkenen.*
- *Bedankt voor al het heerlijke fruit en groente! De kinderen hebben er van genoten. Met snij-fruit en groente ruikt heel de school gezond. Bedankt en ik hoop dat we er volgend schooljaar weer bij zitten!*
- *We hebben weer ontzettend genoten van alle lekkere vitamientjes en we hopen volgend jaar weer mee te mogen doen!*
- *Heel erg bedankt voor de fijne samenwerking. Prachtig initiatief en het is ons zeer goed bevallen.*
- *We zijn héél blij met dit fruitprogramma! Het leuke ervan is dat er een variatie aangeboden wordt! Vaak krijgen de kinderen hetzelfde vanuit huis mee.*
- *Ontzettend bedankt voor al jullie werk en inzet.... jullie maken hierin verschil! Grote complimenten voor de stijl en manier van communiceren.*
- *Wij zijn ontzettend dankbaar dat we wederom ingeloot waren voor het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma. Het heeft echt een grote toegevoegde waarde voor onze school. Dank jullie wel!*
- *Ik ga in de toekomst het aanbod van EU-fruit beter bekijken. Het fruitdiploma ga ik nu direct zoeken om dit met onze leerlingen te gaan oefenen. Bedankt allemaal.*
- *Dank u wel voor de inzet en het coördineren van dit fantastische programma.*

3. Bijlage: achtergrondkenmerken

Tabel 3.1 De vragenlijst is ingevuld door...

	n	%
Directeur/adjunct-directeur/locatieleider	662	34%
Leerkracht	567	29%
Teamleider	33	2%
Intern begeleider	58	3%
Onderwijsassistent	125	6%
Administratief medewerker/secretaresse	258	13%
Conciërge	134	7%
Ouder	14	1%
Anders	84	4%